

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA**

Zagreb, rujan 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 2. i članku 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o zaštiti okoliša (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u Narodnim novinama, broj 80/13 i na snazi je od 6. srpnja 2013. godine. Izmjene i dopune Zakona objavljene su u Narodnim novinama, broj 78/15 i na snazi su od 25. srpnja 2015. godine.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona se definira šteta u okolišu i prijeteca opasnost od štete u okolišu, djelatnosti opasne za okoliš, vrste i izuzeća od odgovornosti, prijava štete u okolišu, obveza naknade troškova i štete i obveza osiguranja raspoloživih sredstava za naknadu štete.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona je reguliran sadržaj i način donošenja Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora kao što se opisuje i mehanizam međusobne suradnje s državama koje bi mogle biti pogođene iznenadnim onečišćenjem mora.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona su propisane, između ostalog, odredbe kojima se regulira područje okolišne dozvole, cilj i svrha izdavanja okolišne dozvole, obveze operatera, nadležnosti za rješavanje zahtjeva za ishodenje okolišne dozvole, način podnošenja zahtjeva, sadržaj zahtjeva, sadržaj okolišne dozvole i obveze prema prelaznim rokovima, način provedbe postupka, obveze operatera nakon pribavljene okolišne dozvole, temeljno izvješće i zatvaranje postrojenja, obveza praćenja najboljih raspoloživih tehnika, postupanje operatera u slučaju nesukladnosti rada postrojenja s okolišnom dozvolom, ukidanje okolišne dozvole i očevidnik izdanih okolišnih dozvola

Predloženim izmjenama i dopunama zakona su propisane odredbe vezano za postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš i ocjene o potrebi procjene, koje se odnose na definicije i svrhu provedbe procjene, uključivanje postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u postupak procjene, izuzeća od obveze provedbe procjene, sadržaj zahtjeva za procjenu i ocjenu o potrebi procjene, nadležnost i rokove za provedbu postupaka, definira studija o utjecaju zahvata na okoliš i daje mogućnost utvrđivanja njezinog sadržaja u posebnom postupku, definiraju obveze povjerenstva u postupku procjene te određuje obvezni sadržaj rješenja, važenje rješenja i postupci nakon ishodenja rješenja, pravo na žalbu protiv rješenja, način postupanja u postupcima procjene utjecaja preko državnih granica, te način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u tim postupcima. Također, predloženim izmjenama i dopunama Zakona se propisuje i sadržaj provedbenog propisa kojim se određuju zahvati, obvezni sadržaj studije, kriteriji za odlučivanje o obvezi procjene, te sadržaj zahtjeva za procjenu, ocjenu i utvrđivanje sadržaja studije.

Osnovna pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Ovim prijedlogom izmjena i dopuna zakona u dijelu odgovornosti za štete u okolišu vezano na Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30. 4. 2004.) i zahtjeve EU Pilota 8855/16/ENVI dodatno se uređuju pojmovi štete u okolišu, te odgovornost operatera za štete u okolišu i prijetecu opasnost kada obavlja djelatnosti koje nisu na popisu djelatnosti/aktivnosti koja je uzrokovana zaštićenim vrstama i/ili prirodnim staništima. Isto tako pobliže se propisuje djelovanje na otklanjanje štete u okolišu kada operater nije djelovao namjerno, kao i vrste troškova za koje su operateri odgovorni, te kako se osiguravaju sredstva za otklanjanje prijeteeće opasnosti od štete i štete u okolišu. Pobliže se propisuje odredba da uz prijavu štete u okolišu javnost ne mora dostaviti dokaze o postojanju štete u okolišu već samo informacije i podatke koji potkrepljuju primjedbe.

Vezano uz članak 1. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti okoliša se dopunjuje stavak 2. novom točkom 5. Uredbe (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 252, 16.9.2016).

Zbog informacije o povredi broj 2016/2128 o potpunom prijenosu Direktive 2013/30/EU, predložena je dopuna sadržaja Plana intervencija u dijelu koji se odnosi na postupke i mjere za smanjenje šteta u morskom okolišu te otklanjanje posljedica šteta u okolišu uzrokovanih iznenadnim događajem na postojećem ili planiranom odobalnom objektu ili povezanoj infrastrukturi i propisane obveze relevantnim operatorima ili vlasnicima i nositeljima odobrenja odobalnih objekata. Zakonom se daje osnova za propisivanje prekršajnih odredbi vezano za provedbu posebnog propisa kojim se transponira Uredba (EU) 2016/1628 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni Uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona se dodatno uređuju odredbe kojima se reguliraju obveze i postupanje operatera po pitanju okolišne dozvole, odredbe u dijelu zahtjeva za ishođenje okolišne dozvole, sadržaja okolišne dozvole, odredbi za razmatranje okolišne dozvole po službenoj dužnosti, te u području prekograničnog utjecaja emisija postrojenja i prekograničnog sudjelovanja. Donošenjem prijedloga zakona postići će se pravilan prijenos Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) te radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona u dijelu procjene utjecaja zahvata na okoliš u cijelosti se prenose odredbe Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem prijedloga zakona postiže se pravilan prijenos:

- Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš

- Direktive 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ, postupak povrede prava Europske unije – povreda br. 2016/2128

- Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja), EU Pilot 8654/16/ENVI

- Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu, EU Pilot 8855/16/ENVI i

- Uredbe (EU) 2016/1628 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016 o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni Uredbi (EU) br. 1024/20125 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ.

Donošenjem prijedloga zakona izbjegava se podnošenje eventualnih tužbenih postupaka od strane Europske komisije protiv Republike Hrvatske te otklanjaju prepreke za korištenje sredstva iz europskih fondova za buduće razdoblje planirano Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 – Zakon o gradnji i 78/15), u članku 2. stavku 1. iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

»2. Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (Tekst značajan za EGP) (SL L 124, 25.4.2014);«.

Dosadašnje točke 2. do 20. postaju točke 3. do 21.

U stavku 2. iza točke 4. na kraju rečenice briše se točka i dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. Uredbe (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 252, 16.9.2016).“.

Članak 2.

U članku 4. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša je skup povezanih i usklađenih odluka i mjera kojima je svrha ostvarivanje jedinstvene zaštite okoliša, izbjegavanje i smanjivanje rizika po okoliš te poboljšavanje i ostvarivanje učinkovite zaštite okoliša

2. Domino-efekt je niz povezanih učinaka koji zbog međusobnog razmještaja i blizine područja postrojenja, postrojenja, odnosno dijelova postrojenja ili grupe postrojenja i količina opasnih tvari prisutnih u tim područjima postrojenja povećavaju mogućnost izbijanja velike nesreće ili pogoršavaju posljedice nastale nesreće

3. Dozvole prema posebnim propisima su dozvole za rad, u pisanom obliku, čitavog postrojenja ili jednog njegovog dijela ili uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada ili postrojenja za suspaljivanje otpada prema posebnim propisima, a koje se izdaju temeljem nadležnosti za posebnu sastavnicu okoliša ili za posebnu djelatnost u vezi s okolišem

4. Ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i bioraznolikosti; utvrđuje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode

5. *Emisija* je ispuštanje ili istjecanje tvari i smjesa, uključujući radioaktivne tvari i genetski modificirane organizme, u tekućem, plinovitom ili čvrstom agregatnom stanju, i/ili ispuštanje topline, buke, vibracije iz nepokretnih ili difuznih izvora u zrak, more, vodu i tlo, te ispuštanje svjetlosti i organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša

6. *Granična vrijednost emisije* je propisana ili određena vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije u posebnim pokazateljima, izražena kao prosjek tijekom zadanog vremenskog razdoblja, pod posebnim referentnim uvjetima koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena

7. *Imisija* je koncentracija tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu

8. *Industrijska nesreća* je događaj koji je posljedica nekontroliranog slijeda događanja u tijeku neke radnje ili aktivnosti u postrojenju, tijekom proizvodnje i/ili uporabe proizvoda, skladištenja i/ili rukovanja proizvodom ili odlaganja otpada

9. *Industrijska emisija* je ispuštanje ili istjecanje tvari, ispuštanje energije (toplina, buka, vibracije) iz stacionarnih ili difuznih izvora u postrojenju u zrak, vodu i tlo

10. *Informacija o okolišu* je svaka informacija u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili drugom materijalnom obliku, koja se odnosi na okoliš, njegove sastavnice i opterećenja, a posebice o opterećivanju okoliša: emisijama, imisijama, otpadu, bioraznolikosti i krajobraznoj raznolikosti, prostoru, kulturnoj baštini, prirodnim pojavama, stanju sastavnica okoliša, postupcima tijela javne vlasti koji se odnose na donošenje propisa, općih i pojedinačnih akata u vezi sa zaštitom okoliša, i/ili koji se odnose na donošenje strategija, planova, programa i izvješća o okolišu, sastavnicama okoliša i opterećenjima, te informacija o učinkovitosti provedbe strategija, planova, programa i mjera, stanju i mjerama i načinima održavanja projektiranog stanja postrojenja i drugih objekata, koji bi mogli utjecati na onečišćivanje okoliša i sastavnica okoliša, odnosno koji bi mogli utjecati na s okolišem povezana opterećenja i/ili postupke

11. *Informacije pohranjene kod tijela javne vlasti* su informacije o okolišu koje su u posjedu tijela javne vlasti i koje su ta tijela sama proizvela ili zaprimila

12. *Informacije tijela javne vlasti pohranjene kod drugih* su informacije o okolišu koje čuvaju osobe – ovlaštenici u ime tijela javne vlasti

13. *Integralno upravljanje obalnim područjem* je dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istodobno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobrazu, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove

14. *Izbjegnuta nesreća* je neplanirani događaj koji je unutar područja postrojenja i/ili izvan njega imao potencijal za uzrokovanje štetnih posljedica za zdravlje ljudi, oštećenje materijalnih dobara ili ugrožavanje prirode i okoliša, ali je ono izbjegnuto

15. *Iznenadni događaj na postojećem ili planiranom odobalnom objektu ili povezanoj infrastrukturi* znači događaj ili slijed takvih događaja prema propisu kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

16. *Izvancestovni pokretni stroj* je svaki pokretni stroj, industrijska oprema ili vozilo s karoserijom ili bez nje, koji nije namijenjen cestovnom prijevozu putnika i roba i u kojemu je ugrađen motor s unutarnjim izgaranjem

17. *Javni interes* je interes u pitanjima zaštite okoliša koji iskazuje Država, ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave sukladno svojem statutu

18. *Javnost* je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi

19. *Kapacitet postrojenja* je najveća vrijednost pokazatelja obavljanja djelatnosti postrojenja, koja je određena tehničkim razlozima u postrojenju (tehnička mogućnost obavljanja djelatnosti)

20. *Kakvoća okoliša* je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima

21. *Kompenzacijski uvjeti* su mjere koje se određuju radi osiguranja opće povezanosti (koherentnosti) ekološke mreže, a utvrđuju se prema posebnom propisu

22. *Krajobraz* je određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika, a predstavlja bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja

23. *Tehnike zaštite okoliša* (kraće: tehnike) su mjere zaštite okoliša koje se propisuju u postupku utvrđivanja okolišne dozvole kroz utvrđivanje najboljih raspoloživih tehnika za postrojenje, a uključuju i tehnologiju te način na koji se tehnologija planira, gradi, održava, koristi i uklanja

24. *Morski ekosustavi* su područja oceanskog prostora koja uključuju obalna područja od riječnih ušća (estuarija) i granica morskih struja uz obalu do granica epikontinentalnog pojasa prema moru, a ta područja obilježava osebujna produktivnost i trofičke, batimetrijske i hidrografske karakteristike područja

25. *Morski okoliš* je životni prostor organizama i njihovih zajednica koji je određen karakterističnim fizičkim, kemijskim i biološkim značajkama, a obuhvaća: područja otvorenog mora, riječna ušća (estuarije) te morska obalna područja uključujući unutarnje morske vode, teritorijalno more, morsko dno, morsko podzemlje, odnosno morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, te u kojima Republike Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju

26. *Nacionalna lista pokazatelja (NLP)* jest skup podatkovnih tablica za izradu pokazatelja stanja okoliša kojima se za pojedino tematsko područje na temelju nacionalnih, te propisa Europske unije i međunarodnih propisa navodi izvor, set i tijek te vremenska razdoblja prikupljanja podataka, definira metoda izračuna i način prikaza podataka, obveze izvješćivanja i dostupnost podataka

27. *Najbolje raspoložive tehnike* (u daljnjem tekstu: *NRT*) su: najnaprednija faza u razvoju aktivnosti i njihovih načina rada, što pokazuje kolika je praktična primjenjivost pojedinih tehnika kao osnova za granične vrijednosti emisije i ostale uvjete dozvole koji su osmišljeni kako bi spriječili i, gdje to nije izvedivo, smanjili emisije i utjecaj na okoliš u cijelosti:

– tehnike označavaju i tehnologiju koja se koristi i način na koji se postrojenje projektira, gradi, održava, koristi i stavlja izvan upotrebe

– raspoložive tehnike označavaju tehnike koje su razvijene u opsegu koji dozvoljava primjenu u odgovarajućem industrijskom sektoru, pod ekonomski i tehnički održivim uvjetima, vodeći računa o troškovima i prednostima, bez obzira jesu li tehnike korištene ili proizvedene u Republici Hrvatskoj, sve dok su operateru raspoložive po prihvatljivim uvjetima

– najbolje podrazumijeva najučinkovitije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cijelosti

28. Nositelj odobrenja odobalnih objekata je ovlaštenik dozvole prema propisu koji uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

29. Nositelj zahvata je podnositelj zahtjeva: za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš, za utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš ili za procjenu utjecaja na okoliš

30. Obalno područje mora je geomorfološko područje s obje strane obalne crte (crta plimnog vala), uključujući uži obalni pojas akvatorija, zaobalje i otoke, u kojem se međusobno djelovanje između morskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava koji čine biotske i abiotske komponente, životni prostor za ljudske zajednice i njihove društvenogospodarske aktivnosti. Zemljopisni obuhvat obalnog područja uključuje područje određeno vanjskom granicom teritorijalnog mora Republike Hrvatske dok granicu obalnog područja u smjeru kopna čini granica obalnih jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne samouprave čiji dio teritorija zahvaća kopneni dio zaštićenog obalnog područja od 1000 m

31. Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu je postupak kojim se ocjenjuje utjecaj plana, programa ili zahvata, samog ili s drugim planovima, programima i zahvatima na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

32. Odobalni objekt znači objekt prema propisu kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

33. Održivi razvitak je razvitak društva, koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti te krajobraza

34. Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja

35. Okolišna dozvola je dozvola za rad postrojenja u pisanom obliku koja se izdaje temeljem jedinstvenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša kako je propisano odredbama ovoga Zakona

36. Onečišćavanje morskog okoliša znači čovjekovo izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u morski okoliš, koje uzrokuje ili može prouzročiti pogubne posljedice na uvjete života

biljnog i životinjskog svijeta u moru i morskom podzemlju, odnosno općenito ugroziti uvjete života u moru i ugroziti ljudsko zdravlje, te može ometati pomorske djelatnosti, uključujući ribolov i druge zakonite uporabe mora i podmorja, izazvati pogoršanje uporabne kakvoće morske vode i umanj enje privlačnosti morskog okoliša

37. *Onečišćivač* je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša

38. *Onečišćavanje okoliša* je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša

39. *Onečišćenje* je izravno ili neizravno unošenje, kao posljedica ljudske aktivnosti, tvari, vibracija, topline ili buke u zrak, vodu ili zemlju, što može biti štetno za zdravlje ljudi ili kvalitetu okoliša, može dovesti do oštećenja materijalne imovine ili narušiti ili umanjiti vrijednost i ostale legitimne načine korištenja okoliša

40. *Onečišćujuća tvar* je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno bioraznolikost i krajobraznu raznolikost

41. *Opasna tvar* je posebnim propisom određena tvar, mješavina ili pripravak, koji je u području postrojenja prisutan kao sirovina, proizvod, nusproizvod ostatak ili među proizvod, uključujući i one tvari za koje se može pretpostaviti da mogu nastati u slučaju nesreće, a koje mogu imati štetne posljedice za zdravlje ljudi, materijalna dobra te prirodu i okoliš

42. *Opasnost* je unutarnje svojstvo opasne tvari ili uvjeti u kojima se ta tvar može zateći, a kojima se može ugroziti ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i okoliš

43. *Opća obvezujuća pravila* su pravila koja sadrže granične vrijednosti emisije ili druge mjere i tehnike na razini djelatnosti, i koja su donesena kako bi se pomoću njih izravno utvrdili uvjeti (mjere i tehnike) okolišne dozvole ili dozvole prema posebnim propisima

44. *Operater* je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada u cijelosti ili dijelu postrojenja, ili na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju postrojenja ili kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga Zakona

45. *Operator ili vlasnik odobalnog objekta* znači operator prema propisu kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

46. *Opterećenja* su emisije tvari i njihovih pripravaka, fizikalni i biološki činitelji (energija, buka, toplina, svjetlost i dr.) te djelatnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugrožavati sastavnice okoliša

47. *Opterećivanje okoliša* je svaki zahvat ili posljedica utjecaja zahvata u okoliš, ili utjecaj na okoliš određene aktivnosti, koja sama ili povezana s drugim aktivnostima, može izazvati ili je

mogla izazvati onečišćavanje okoliša, smanjenje kakvoće okoliša, štetu u okolišu, rizik po okoliš ili korištenje okoliša

48. *Ovlaštenik* je pravna ili fizička osoba koja posjeduje suglasnost za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite okoliša

49. *Područje postrojenja* označava cijelo područje koje je pod kontrolom operatera i u kojem su prisutne opasne tvari u jednom ili više postrojenja, uključujući zajedničku ili s njima povezanu infrastrukturu ili djelatnosti

50. *Pogon* u smislu ovoga Zakona je posebna jedinica unutar postrojenja ili pogon kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga Zakona

51. *Postrojenje* u smislu ovoga zakona je nepokretna tehnička jedinica u kojoj se odvija jedna ili više djelatnosti prema prilogima iz provedbenih propisa ovoga Zakona, kao i bilo koja druga izravno povezana aktivnost na istoj lokaciji koja je tehnički povezana s aktivnostima iz tih priloga i koja bi mogla imati utjecaj na industrijske emisije i s njima povezanog onečišćenja, ili kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga Zakona

52. *Uređaj za loženje* je svaki tehnički uređaj u kojem goriva oksidiraju kako bi se iskoristila na taj način dobivena toplina

53. *Postrojenje za spaljivanje otpada* je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica, te oprema namijenjena toplinskoj obradi otpada, sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem, putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju

54. *Postrojenje za suspaljivanje otpada* je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica kojoj je osnovna svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo ili u kojoj se otpad termički obrađuje u svrhu njegova zbrinjavanja putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju

55. *Postojeće postrojenje* je postrojenje koje je u radu, uključujući i probni rad, ili je bilo u radu te ima mogućnost ponovnog pokretanja rada, neovisno o tome ima li ili nema okolišnu dozvolu, a koje je barem jednom dobilo dozvolu za početak rada sukladno posebnom propisu

56. *Područje utjecaja* je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš

57. *Praćenje stanja okoliša (monitoring)* je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša

58. *Pravo na pristup pravosuđu* je pravo na izjavljivanje žalbe nadležnom tijelu, odnosno pravo na podnošenje tužbe nadležnom sudu, koje se ovim Zakonom, uz propisane uvjete, utvrđuje osobama – građanima, drugim fizičkim te pravnim osobama, njihovim skupinama, udrugama i organizacijama radi ostvarivanja prava na zdrav život i održiv okoliš i u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja

59. *Prijeteća opasnost od štete* je dovoljna vjerojatnost da se u bliskoj budućnosti može dogoditi šteta u okolišu

60. *Prirodna pojava* je fizikalno – kemijski proces, zračenje, geološka pojava, hidrografski i biološki uvjeti, uvjeti podneblja kao i druge prirodne pojave, koje uzrokuju i/ili utječu na promjene okoliša

61. *Prirodno dobro* je dio prirode koje je isključivo ili istodobno prirodno javno dobro, prirodni izvor ili prirodna vrijednost ili kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga Zakona

62. *Promjena u radu postrojenja* jest promjena u naravi i/ili funkcioniranju, odnosno organizacijskom ustrojstvu postrojenja i/ili zaposlenika tvrtke ili proširenje postrojenja, koji mogu biti od utjecaja na okoliš

63. *Razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama* su razine industrijskih emisija koje su postignute u normalnim uvjetima rada koristeći najbolju raspoloživu tehniku ili kombinaciju najboljih raspoloživih tehnika, kako je opisano u zaključcima o NRT-u, izraženo kao prosjek tijekom zadanog vremenskog razdoblja, pod posebnim (referentnim) uvjetima

64. *Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (u daljnjem tekstu: RDNRT)* je dokument nastao kao rezultat razmjene podataka koju organizira Europska komisija između država članica, predmetnih industrija, nevladinih organizacija koje promoviraju zaštitu okoliša i Komisije, sastavljen za utvrđene djelatnosti. Ovaj dokument posebno opisuje primijenjene tehnike, sadašnje razine emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane kod određivanja najboljih raspoloživih tehnika, kao i zaključke o referentnom dokumentu o NRT-u i bilo koje tehnike u nastajanju, vodeći posebno računa o kriterijima propisanim posebnim propisom

65. *Rizik po okoliš* je veličina koja se mjeri vjerojatnošću pojavljivanja događaja i potencijalom štete za okoliš koji taj događaj može uzrokovati

66. *Sanacija* je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša

67. *Sastavnice okoliša* su: zrak, vode, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet te zemljina kamena kora

68. *Standard kakvoće okoliša* je skup zahtjeva koje određeni okoliš ili njegov pojedini dio moraju ispuniti u određenom roku, kako je utvrđeno aktima Europske unije

69. *Stanje morskog okoliša* je sveukupno stanje okoliša u morskim vodama uzimajući u obzir strukturu, funkcije i procese sastavnica morskog okoliša zajedno s prirodnim fiziografskim, geografskim i klimatskim faktorima, kao i fizičkim, kemijskim i biološkim uvjetima uključujući one koji su rezultat ljudske aktivnosti

70. *Strategija, plan i program* je dokument koji je podlozan pripremi i/ili usvajanju na državnoj, područnoj (regionalnoj), ili lokalnoj razini ili koji je pripremljen za donošenje kroz zakonodavnu proceduru Hrvatskoga sabora ili procedure Vlade Republike Hrvatske te koji je uređen zakonom ili provedbenim propisom zakona, uključujući i strategije, planove i programe o izmjenama i dopunama tih strategija, planova i programa, te one koji se financiraju sredstvima Europske unije

71. *Stručna osoba ovlaštenika* je fizička osoba u svojstvu radnika ovlaštenika koja obavlja stručne poslove zaštite okoliša u ulozi voditelja poslova ili stručnog suradnika

72. *Šteta u okolišu* je svaka šteta nanesena:

a) *zaštićenim vrstama i prirodnim staništima* prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode, a koja ima značajan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja očuvanosti tih staništa i vrsta i ne uključuje prethodno utvrđene nepovoljne posljedice proizašle iz operaterove radnje koju je nadležno tijelo izričito odobrilo u skladu s posebnim propisima iz područja zaštite prirode

b) *vodama*, a koja ima značajan negativan utjecaj na ekološko, kemijsko i/ili količinsko stanje ili ekološki potencijal voda, uključujući štetu nastalu u skladu s posebnim propisima iz područja vodnoga gospodarstva uz iznimku onoga što se po tim propisima smatra neodstupanjem od postizanja ciljeva zaštite voda

c) *morskim vodama* koja ima značajan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda, u skladu s provedbenim propisima iz područja upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

d) *zemljištu*, čije onečišćenje uzrokuje značajan rizik od šetnog utjecaja na zdravlje ljudi zbog izravnog ili neizravnog unošenja tvari, smjesa, organizama ili mikroorganizama u, na ili pod zemljište

73. *Šteta* u smislu odgovornosti za štetu u okolišu je mjerljiv šetni učinak, odnosno nepovoljna ili negativna promjena na prirodnim dobrima ili uslugama prirodnih dobara, koji može nastati na izravan ili neizravan način

74. *Šetna tvar* je tvar šetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva

75. *Tlo* je gornji sloj Zemljine kore, smješten između kamene podloge i površine. Tlo se sastoji od čestica minerala, organske tvari, vode, zraka i živih organizama

76. *Tvari* su kemijski elementi i njihovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni proizvodnim postupkom, uključujući i dodatke (aditive) koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti te nečistoće koje proizlaze iz proizvodnog postupka uključujući radioaktivne tvari i genetski modificirane mikroorganizme i genetski modificirane organizme. U odredbama ovoga Zakona koje se odnose na okolišnu dozvolu, tvar su kemijski elementi i njihovi spojevi, osim:

– radioaktivnih tvari određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovne sigurnosne norme za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti od opasnosti od ionizirajućeg zračenja

– genetski modificiranih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontroliranoj upotrebi genetski modificiranih mikroorganizama

– genetski modificiranih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje namjerno ispuštanje genetski modificiranih organizama u okoliš

77. *Tehnika u nastajanju* je nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti višu opću razinu zaštite okoliša ili barem jednaku razinu zaštite okoliša, uz veće uštede troškova od postojećih najboljih raspoloživih tehnika

78. *Temeljno izvješće* je izvješće o stanju tla i podzemnih voda koje su onečišćene opasnim tvarima povezanim s djelatnošću operatera

79. *Tijelo javne vlasti* je tijelo državne vlasti, tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem

80. *Učinci industrijske i velike nesreće* su sve neposredne ili posredne, trenutačne ili odgođene nepovoljne posljedice izazvane tim nesrećama na zdravlje i život ljudi, materijalna dobra i okoliš

81. *Uređaj* je oprema ili dio opreme postrojenja koji podrazumijeva: strojeve, oruđa/alate, električne provodnike, cjevovode, željezničke kolosijeka i iskrcajne dokove u sklopu postrojenja, uključujući i skladišta te brane i sl. što je nužno za obavljanje djelatnosti operatera

82. *Velika nesreća* je događaj, odnosno nekontrolirana pojava izazvana velikom emisijom, požarom ili eksplozijom i sl. koji su uzrokovani nekontroliranim razvitkom događanja tijekom djelovanja u području postrojenja u kojem su prisutne opasne tvari te jedna ili više tih opasnih tvari i/ili njihovih spojeva nastalih zbog događaja, odnosno nekontrolirane pojave koji dovode u ozbiljnu trenutačnu ili odgođenu – naknadnu opasnost za ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i/ili okoliš unutar područja postrojenja i/ili izvan područja postrojenja

83. *Veliki grad* je jedinica lokalne samouprave sukladno zakonu kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava

84. *Verifikacija* je standardizirani postupak kojim se osigurava pouzdanost, točnost i vjerodostojnost izvješća o emisijama u okoliš te njegova usklađenost s propisanim uputama o praćenju i izvješćivanju

85. *Zahvat u okoliš* je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju

86. *Zaključci o NRT-u* su dokumenti koji sadrže dijelove referentnog dokumenta o NRT-u kojima se propisuju zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama, opis najboljih raspoloživih tehnika, podatke za procjenu primjenjivosti NRT-a tehnika, razine emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, povezano praćenje procesnih pokazatelja i emisija, povezane razine potrošnje i prema potrebi odgovarajuće mjere za oporavak lokacije

87. *Zainteresirana javnost* je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu; udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno ovom Zakonu smatrat će zainteresiranima

88. *Zaštita okoliša* je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onečišćivanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete

89. *Zdravstvena ekologija* je znanstveno stručna disciplina koja se bavi pitanjima zdravlja i bolesti ljudi koji su uvjetovani čimbenicima okoliša; to je i teorija i praksa praćenja, držanja pod kontrolom te sprječavanja negativnog djelovanja na zdravlje štetnih čimbenika okoliša

90. *Značajna promjena* je svaki zahvat i/ili njegova izmjena, uključujući promjenu prirode rada i/ili funkcioniranja i/ili opsega rada, postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada koja prema mišljenju nadležnih tijela može imati značajan negativan utjecaj na zdravlje ljudi ili na okoliš.«.

Članak 3.

Članak 57. mijenja se i glasi:

»(1) Planom intervencija utvrđuju se postupci i mjere za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora i na iznenadne prirodne događaje u moru radi zaštite morskog okoliša i obalnog područja.

(2) Plan intervencija sadrži osobito:

- vrste rizika i prijetnji od onečišćenja mora
- područje djelovanja po Planu intervencija
- subjekte koji su dužni provoditi mjere, ovlaštenja u vezi s provedbom mjera zaštite morskog okoliša te odgovornost i ovlaštenja za postupanje i način rukovođenja, koordiniranja i zapovijedanja
- postupke i mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja mora i morskoga podzemlja
- postupke i mjere za smanjenje šteta u morskom okolišu te otklanjanja posljedica šteta u okolišu kod iznenadnog onečišćenja mora većih razmjera
- postupke i mjere za smanjenje šteta u morskom okolišu te otklanjanje posljedica šteta u okolišu uzrokovanih iznenadnim događajem na postojećem ili planiranom odobalnom objektu ili povezanoj infrastrukturi
- plan ljudskih resursa i materijalno – tehničkih sredstava koje je moguće angažirati za dopunu redovitih snaga
- način provedbe pripravnosti i način aktiviranja operativnih snaga
- način djelovanja operativnih snaga i drugih sudionika
- način održavanja reda i sigurnosti pri intervencijama u zaštiti morskog okoliša
- način osiguravanja financijskih sredstava za provedbu plana
- način praćenja stanja morskog okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša

- način provedbe interventnih mjera u iznenadnim slučajevima onečišćavanja morskog okoliša
- rokove za poduzimanje pojedinih mjera
- izvore financiranja za provedbu pojedinih mjera i procjenu potrebnih sredstava
- način korištenja kemijskih sredstava (disperzanata) kod iznenadnih onečišćenja mora.

(3) Plan intervencija te njegove izmjene i dopune izrađuje Ministarstvo u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove pomorstva, gospodarstva, unutarnjih poslova, vodnoga gospodarstva, vanjskih poslova, financija, obrane, ribarstva, zaštite i spašavanja te relevantnim operatorima ili vlasnicima i nositeljima odobrenja odobalnih objekata.

(4) Plan intervencija sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu iz područja zaštite i očuvanja morskog okoliša predlaže Ministarstvo uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove pomorstva, a donosi Vlada.

(5) Plan intervencija se objavljuje u Narodnim novinama.

(6) Plan intervencija daje se na raspolaganje Europskoj komisiji, drugim državama članicama, odnosno susjednim trećim zemljama koje bi mogle biti pogođene i javnosti.

(7) Republika Hrvatska sukladno ovom Zakonu i Zakonu o potvrđivanju Sporazuma o Subregionalnom planu intervencija za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja Jadranskog mora većih razmjera (»Narodne novine« – Međunarodni ugovori, broj 7/08), kojim je uspostavljen mehanizam suradnje država članica, odnosno trećim zemljama, redovito ispituje svoju pripravnost za učinkovito djelovanje u suradnji s državama članicama koje bi mogle biti pogođene, relevantnim agencijama Europske unije te na osnovi uzajamnosti s trećim zemljama koje bi mogle biti pogođene.«.

Članak 4.

U članku 76. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Procjenom utjecaja na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj svakog pojedinačnog zahvata iz stavka 1. ovoga članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na sljedeće čimbenike: zemljište, tlo, vode, more, zrak i klimu, šume, stanovništvo i zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, biološku raznolikost, s posebnom pozornošću usmjerenom na vrste i staništa zaštićene sukladno posebnom zakonu, prirodne vrijednosti, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međuodnose, te podložnost zahvata riziku od nastanka velike nesreće ili katastrofa ukoliko je to relevantno za zahvat.«.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno i taj postupak obuhvaća:

- podnošenje zahtjeva sukladno članku 80. ovoga Zakona
- razmatranje mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, mišljenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi zahvat ili bi zahvat mogao imati utjecaj na njihovo područje, sukladno članku 89. stavku 4. ovoga Zakona
- informiranje i sudjelovanje javnosti sukladno člancima 160. do 163. ovoga Zakona i, ako je relevantno, sukladno člancima 135. i 136. ovog Zakona
- donošenje rješenja sukladno članku 89. ovoga Zakona
- ugrađivanje rezultata procjene utjecaja zahvata na okoliš u sadržaj dozvola za provedbu zahvata sukladno članku 89.a ovoga Zakona.«.

Članak 5.

U članku 84. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) U slučaju kada je nositelj zahvata nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno nadležno tijelo u Gradu Zagrebu, za provedbu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, nadležno je Ministarstvo.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 6.

U članku 88. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, rok za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš može se produžiti. U tom slučaju Ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo u županiji te u Gradu Zagrebu dužno je pisanim putem obavijestiti nositelja zahvata o razlozima produženja roka i o novom roku za provedbu postupka.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 7.

U članku 89. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš odlučuje se rješenjem koje sadrži obrazloženje razloga prihvatljivosti zahvata za okoliš i/ili ekološku mrežu, odnosno razloga neprihvatljivosti za okoliš i/ili ekološku mrežu.«.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Prije donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš, Ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, mora o zahtjevu iz članka 80. ovog Zakona, informirati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se

nalazi zahvat ili bi zahvat mogao imati utjecaj na njihovo područje, te omogućiti njihovo sudjelovanje u postupku.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 8.

Članak 89.a mijenja se i glasi:

»Mjere i/ili program praćenja stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, odnosno rješenjem iz postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, obvezni su sadržaj glavnog projekta koji je sastavni dio akta kojim se odobrava građenje ili drugih dozvola za provedbu zahvata koje se izdaju prema posebnom zakonu.«.

Članak 9.

U članku 95. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Prije puštanja u rad postrojenja, uključujući probni rad, za rad postojećih postrojenja, te prije značajne promjene u radu postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti industrijske emisije, operater je dužan ishoditi okolišnu dozvolu u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz stavka 5. ovoga članka.«.

Članak 10.

U članku 96. podstavak 3. mijenja se i glasi:

» – izbjegava stvaranje i/ili proizvodnja otpada, odnosno ako je otpad nastao da je isti prema redoslijedu važnosti pripremljen za ponovnu uporabu, recikliran, oporabljen, odnosno ako je to tehnički i ekonomski nemoguće postići, da je otpad zbrinut na način kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na okoliš sukladno hijerarhiji gospodarenja otpadom i načelu blizine prema posebnom propisu,«.

Članak 11.

U članku 99. stavku 3. podstavku 12. broj: »9.« zamjenjuje se brojem: »12.«.

Članak 12.

U članku 103. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Okolišna dozvola (u daljnjem tekstu: dozvola), pored ostalog, sadrži:

1. popis djelatnosti u postrojenju koje potpadaju pod obveze iz dozvole
2. odredbu kojom se utvrđuje da su mjere i uvjeti kojima se postiže zaštita okoliša utvrđene u obliku knjige koja prileži dozvoli i dio su dozvole
3. odredbu o tajnosti podataka u kojoj se navodi koji podaci iz dozvole uključujući izreku (podrazumijeva se i priložena knjiga) i obrazloženje podliježu propisima o tajnosti podataka

4. odredbu da propisane mjere i uvjeti za postrojenje priležu unutar knjige iz točke 2. ovoga stavka

5. rok za razmatranje mjera i uvjeta iz dozvole kako je propisano člankom 115. stavkom 1. ovoga Zakona

6. odredbu da se dozvola upisuje u Očevidnik okolišnih dozvola.

(2) U dozvoli se određuju obvezno sljedeće mjere i uvjeti:

1. mjere i uvjeti vezani za proces u postrojenju:

– procesne tehnike s definiranjem normalnih i neredovitih uvjeta rada uključujući tehnike kod pokretanja i zaustavljanja postrojenja, kvarova, ispuštanja, trenutačnih zaustavljanja postrojenja te konačnog prestanka rada

– uvjeti kontrole i prevencije onečišćenja, s odgovarajućim uvjetima kojima se osigurava zaštita tla i podzemnih voda, uvjeti redovnog održavanja i kontrole mjera za prevenciju emisija u tlo i podzemne vode kao i uvjeti periodičnog praćenje emisija u podzemne vode i tlo uslijed korištenja opasnih tvari u postrojenju, uzimajući u obzir mogućnost takvog onečišćenja

– uvjeti praćenja i gospodarenja otpadom iz postrojenja

– opis mjera predviđenih za praćenje emisija u okoliš (monitoring), s metodologijom mjerenja, učestalosti mjerenja i vrednovanjem rezultata mjerenja, te uvjeti za ocjenu poštivanja graničnih vrijednosti emisija, ili upućivanje na primjenjive zahtjeve koji su drugdje navedeni

– način uklanjanja postrojenja u skladu s budućom namjenom postrojenja

2. granične vrijednosti emisija za onečišćujuće tvari određene uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona i ostale onečišćujuće tvari (uključujući i odredbe za smanjenje dalekosežnog ili prekograničnog onečišćenja) za:

– industrijske emisije u zrak

– industrijske emisije u vode, odnosno more

– industrijske emisije u sustav javne odvodnje

– industrijske emisije u tlo

– industrijske emisije buke

3. mjere koje se primjenjuju izvan postrojenja (ako je potrebno, primjerice: zaštita prirode)

4. obveze izvještavanja javnosti i nadležnih tijela o rezultatima praćenja industrijskih emisija i drugim podacima s kojima se može provjeriti usklađenost s utvrđenim mjerama i uvjetima iz dozvole sukladno ovom Zakonu.«.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

»(7) Za postrojenja koja su prema Zakonu o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji dobila prijelazne rokove, uz mjere i uvjete propisane u dozvoli navode se i rokovi primjene navedenih mjera i uvjeta.«.

Članak 13.

U članku 111. iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

»(8) Operater je u obvezi dostaviti Ministarstvu relevantne podatke o mjerama koje je poduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti u skladu sa stavcima 5., odnosno 6. i 7. ovoga članka, a koje Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama.«.

Dosadašnji stavci 8. do 12. postaju stavci 9. do 13.

Članak 14.

Članak 114. mijenja se i glasi:

»(1) Ministarstvo svakih deset godina, po službenoj dužnosti, razmatra, te ako je potrebno, posebnim rješenjem mijenja i/ili dopunjava dozvolu. Neovisno od roka po službenoj dužnosti, Ministarstvo obavezno razmatra dozvolu u slučajevima kada:

– je onečišćenje koje uzrokuje postrojenje takvog značaja da je potrebno razmotriti granične vrijednosti industrijskih emisija utvrđene izdanom okolišnom dozvolom i u svrhu učinkovite zaštite okoliša utvrditi nove granične vrijednosti emisija

– postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o NRT-u, ako razvoj NRT-a omogućava značajno smanjenje industrijskih emisija, odnosno u slučaju iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona

– sigurnosni uvjeti rada u postrojenju nalažu uporabu drugih raspoloživih i dostupnih tehnika

– to nalaže usklađivanje sa zakonom, odnosno s europskim i/ili međunarodnim propisima

– je potrebno usklađenje s novonastalim standardom kakvoće okoliša.

(2) Šest mjeseci prije isteka roka za razmatranje uvjeta dozvole iz stavka 1. ovog članka, operater dostavlja obavijest Ministarstvu o isteku tog roka.

(3) Na zahtjev Ministarstva, operater je dužan dostaviti sve podatke potrebne za ponovno razmatranje uvjeta okolišne dozvole u smislu stavka 1. ovoga članka, uključujući rezultate praćenja industrijskih emisija i ostale podatke koji omogućuju usporedbu rada postrojenja s NRT-om opisanim u primjenjivim zaključcima o NRT-u i s razinama industrijskih emisija koje su povezane s NRT-om, za slučaj da postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o NRT-u.

(4) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo mora koristiti podatke nastale praćenjem i/ili utvrđene inspekcijskim nadzorom.

(5) Na postupak izmjene i dopune okolišne dozvole iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na podnošenje zahtjeva i postupak izdavanja okolišne dozvole.

(6) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša koja su izdana prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 110/07).«.

Članak 15.

U članku 115. stavku 1. riječi: »uređaja za loženje odnosno postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje otpada« brišu se.

Članak 16.

U članku 116. podstavak 2. mijenja se i glasi:

» – bez odgađanja poduzeti mjere za ograničavanje posljedica za okoliš i za sprječavanje mogućih nezgoda i nesreća;«.

Članak 17.

U članku 117. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ako povreda uvjeta dozvole predstavlja neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili ako prijeti uzrokoivanjem neposrednog značajnog štetnog učinka na okoliš, postrojenje ili njegov odgovarajući dio mora prestati s radom do ponovnog postizanja sukladnosti rada prema uvjetima dozvole, odnosno prema stavku 1. podstavcima 2. i 3. ovoga članka. Razloge za postupanje iz ovog stavka ocjenjuje Ministarstvo.«.

Članak 18.

Članak 137. mijenja se i glasi:

»(1) Ako Ministarstvo procijeni da bi emisije iz postrojenja mogle znatnije utjecati na okoliš u drugoj državi ili ako druga država to zahtijeva, istovremeno s provedbom postupka sudjelovanja javnosti u postupku ishođenja okolišne dozvole za to postrojenje, Ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države obavijest o zahtjevu operatera za ishođenje okolišne dozvole za postrojenje, odnosno za značajnu izmjenu u postrojenju koje ima okolišnu dozvolu. Obavijest sadrži sažeti opis zahtjeva operatera, informaciju o postupku koji se provodi s tim u vezi, rok u kojem druga država treba obavijestiti Ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku okolišne dozvole. Obavijest o zahtjevu Ministarstvo će dostaviti i na zahtjev druge države. Ova obavijest se dostavlja najkasnije nakon što se o primitku zahtjeva informira javnost države.

(2) Ako druga država iz stavka 1. ovoga članka obavijesti Ministarstvo da želi sudjelovati u postupku ishođenja okolišne dozvole za postrojenje, Ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države sve podatke o podnesenom zahtjevu operatera, a koje Ministarstvo stavlja na raspolaganje vlastitoj javnosti i u isto vrijeme u koje ih stavlja na raspolaganje vlastitoj javnosti sukladno ovom Zakonu i propisu kojim se regulira informiranje i sudjelovanje javnosti i

zainteresirane javnosti te propisu kojim se regulira ishođenje okolišne dozvole te određuje rok za dostavljanje mišljenja.

(3) Podaci prema stavcima 1. i 2. ovoga članka, koriste se za provedbu potrebnih savjetovanja u okviru dvostranih odnosa između država u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka.

(4) Po provedenom postupku ishođenja okolišne dozvole za postrojenje, Ministarstvo dostavlja državi iz stavka 1. ovoga članka obavijest o mogućoj vrsti odluke glede podnesenog zahtjeva operatera te o donesenom rješenju glede zahtjeva operatera u tom postupku, kao i razloge na kojima se temelji odluka a koji sadrži i rezultate provedenih savjetovanja između Ministarstva i druge države, a koja uključuje i rješenje.«.

Članak 19.

U članku 167. u stavku 1. iza riječi: »utjecaja zahvata« dodaju se riječi: »ili koja je pogođena ili će vjerojatno biti pogođena štetom u okolišu«.

Članak 20.

U članku 173. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»(3) Djelatnosti koje se smatraju opasnim za okoliš i/ili ljudsko zdravlje u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka, popis djelatnosti/aktivnosti, kriterije prema kojima se procjenjuje prijetća opasnost i utvrđuje šteta u okolišu, najprikladnije mjere za otklanjanje štete u okolišu, njihovu svrhu i način odabira, način otklanjanja štete u okolišu (uključujući posebne uvjete glede pojedinih sastavnica okoliša, zaštićenih vrsta i prirodnih staništa), te način specificiranja troškova vezano za utvrđivanje i otklanjanje prijetće opasnosti i štete u okolišu, izuzeća od primjene te druga pitanja s tim u vezi, pobliže uređuje Vlada uredbom.

(4) Šteta u okolišu i prijetća opasnost od štete uzrokovana zaštićenim vrstama i/ili prirodnim staništima prema posebnom propisu nastaje i uslijed obavljanja ostalih djelatnosti osim onih navedenih u popisu djelatnosti/aktivnosti određenih u uredbi iz stavka 3. ovoga članka.«.

Članak 21.

U članku 177. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Operater koji obavlja opasnu djelatnost s popisa djelatnosti/aktivnosti određenih u uredbi iz članka 173. stavka 3. odgovara za štetu u okolišu i/ili prijetću opasnost od štete osim ako, u skladu s ovim Zakonom, dokaže da opasna djelatnost nije bila uzrok štete u okolišu odnosno prijetće opasnosti.

(2) Operater odgovara za štetu u okolišu i/ili prijetću opasnost od štete i u slučaju kada obavlja djelatnost koja nije određena popisom djelatnosti/aktivnosti u uredbi iz članka 173. stavka 3. ovoga članka, a u obavljanju te djelatnosti ne otklanja opasnosti i ne sprječava nastanak štete u okolišu na zaštićenim vrstama i prirodnim staništima.«.

Članak 22.

Članak 178. mijenja se i glasi:

»(1) Operater koji obavlja opasnu djelatnost u smislu članka 177. stavka 1. ovoga Zakona odgovara po načelu objektivne odgovornosti (uzročnosti).

(2) Operater iz članka 177. stavka 2. ovoga Zakona za prouzročenu štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete odgovara po načelu krivnje ili nemarnog djelovanja.«.

Članak 23.

Članak 180. mijenja se i glasi:

»(1) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona nije odgovoran za štetu u okolišu i prijetecu opasnost od štete ako dokaže da je šteta ili prijeteca opasnost od štete nastala:

– kao posljedica prirodne pojave nepredvidivog i neizbježnog obilježja, koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti,

– kao posljedica ratnog stanja ili drugog oružanog neprijateljstva,

– djelovanjem treće osobe iako su poduzete primjerene mjere sigurnosti,

– iz pridržavanja obvezne naredbe ili upute koja je potekla od javne vlasti, izuzev naredbe ili upute dane nakon emisije ili iznenadnog događaja prouzročenog vlastitom djelatnošću operatera.

(2) U slučajevima iz stavka 1. podstavaka 3. i 4. i stavka 3. ovoga članka operater ima pravo na povrat troškova djelovanja na sprječavanju ili otklanjanju štete u okolišu.

(3) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona oslobađa se obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete u okolišu ako dokaže da u obavljanju djelatnosti nije djelovao namjerno ili iz nepažnje te da je šteta nastala:

– emisijom ili događajem koji je izrijeком dopušten odgovarajućim aktom i u potpunosti u skladu s danim uvjetima navedenim u aktu,

– emisijom ili djelatnošću ili načinom korištenja određenog proizvoda tijekom određene djelatnosti za koju dokaže da se na temelju stanja znanstvenih i tehničkih saznanja u trenutku nastanka štete nije smatralo vjerojatnim da će prouzročiti štetu u okolišu.

(4) Preventivne mjere i mjere otklanjanja nastalih šteta u okolišu kao i mjere obavješćivanja koje poduzima nadležno tijelo ne dovode u pitanje odgovornost operatera za prijetecu opasnost od štete i nastalu štetu u okolišu.«.

Članak 24.

U članku 181. u stavku 1. riječ: »opasnom « zamjenjuje se riječju: »svojom«.

Članak 25.

U članku 183. stavku 1. iza riječi: »otklanjanja« dodaju se riječi: »prijeteće opasnosti od štete«.

U stavku 3. riječ: »neposredna« zamjenjuje se riječju: »prijeteća«.

Članak 26.

U članku 187. stavku 1. riječ: »postrojenja« briše se.

Članak 27.

Članak 191. mijenja se i glasi:

»(1) Javnost koja je pogođena štetom u okolišu uključujući i zainteresiranu javnost mogu nadležnom tijelu podnijeti prijavu štete u okolišu. Uz prijavu se prilažu odgovarajuće informacije i podaci koji potkrepljuju primjedbe o postojanju štete u okolišu.

(2) Po prijavi štete u okolišu inspekcijske službe nadležnog tijela obaviti će očevid na lokaciji na koju se odnosi prijava i ako je nakon razmatranja prijava uvjerljivo ukazala na postojanje štete u okolišu daje se dotičnom operateru prilika da se očituje na prijavu popratnim primjedbama.

(3) Nadležno tijelo o podnesenoj prijavi štete u okolišu odlučuje rješenjem.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.«.

Članak 28.

U članku 199. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Operater iz članka 177. ovoga Zakona podmiruje sve troškove u vezi s poduzimanjem mjera za otklanjanje prijetće opasnosti od štete odnosno saniranjem štete u okolišu, prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako se utvrdi da je operater iz članka 177. ovoga Zakona odgovoran za štetu u okolišu i/ili prijetću opasnost od štete, prema ovom Zakonu, u tom slučaju operater je sukladno postavljenom zahtjevu za naknadu troškova i sanaciju štete obavezan nadoknaditi:

– troškove procjene štete i prijetće opasnosti od štete

– troškove utvrđivanja mjera za sanaciju okoliša u postupku izrade i odobravanja sanacijskog programa

– troškove povrata okoliša u stanje prije nastanka štete ako je takav povrat moguć, odnosno troškove sanacije posljedica štete u okolišu, troškove dopunskih i kompenzacijskih mjera

- troškove provedbe mjera otklanjanja prijeteće opasnosti od šteta
- troškove provedbe mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete u okolišu
- troškove praćenja
- troškove nadzora provedbe mjera
- troškove prikupljanja podataka
- sve druge troškove određene zakonom, troškove postupaka i ostale nepredviđene troškove nastale uslijed provedbe mjera otklanjanja štete i prijeteće opasnosti od štete.«.

Članak 29.

U članku 202. stavku 1. riječ: »neposrednu« zamjenjuje se s riječju: »prijeteću«.

U stavku 2. iza riječi »strane« dodaje se zarez i riječi »ovisno o tome što nastupi kasnije«.

Članak 30.

U članku 205. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. i stavak 3. koji glase:

»(2) Ako operator iz članka 177. stavaka 1. i 2. nije osigurao sredstva za podmirenje svih troškova u svezi s provedbom mjera otklanjanja prijeteće opasnosti od štete i štete u okolišu, tijelo koje propisuje mjere za otklanjanje prijeteće opasnosti od štete, odnosno mjere saniranja štete u okolišu rješenjem će tražiti pokriće u imovini ili druga primjerena jamstva za nadoknadu nastalih troškova.

(3) Tijelo iz stavka 2. ovoga članka može odustati od zahtjeva za nadoknadu troškova djelomično ili u cijelosti ako bi za to potrebni izdaci bili veći od svote koja se može naplatiti ili ako se ne može utvrditi operatora.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 31.

U članku 224. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

“(4) Koordinirani inspekcijski nadzor obuhvaća sve aktivnosti, uključujući i posjete lokaciji, praćenje emisija i provjeravanje internih izvješća i prateće dokumentacije, ovjeru samopraćenja, provjeravanje tehnika koje se koriste i prikladnosti upravljanja okolišem postrojenja, koje poduzima nadležno tijelo ili se poduzimaju u njegovo ime, kako bi se provjerila i unaprijedila sukladnost postrojenja s uvjetima njihovih dozvola i kako bi se, prema potrebi, pratio njihov učinak na okoliš.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 32.

U članku 227. stavku 8. iza riječi: „dopuna okolišne dozvole“ dodaju se riječi: „što prije“.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Sustavno procjenjivanje rizika za okoliš iz stavka 4. ovoga članka, za postrojenja koja su obveznici okolišne dozvole, temelji se najmanje na slijedećim kriterijima:

- potencijalni i stvarni učinci koje predmetno postrojenje ima na zdravlje ljudi i okoliš, vodeći računa o razinama i vrstama emisija, osjetljivosti lokalnog okoliša i riziku od nesreća
- podaci o poštovanju uvjeta dozvole
- sudjelovanje operatera u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) Unije, u skladu s Uredbom 1221/2009.“.

Članak 33.

U članku 228. stavku 5. iza riječi „mjerama“ dodaju se riječi: „osobito odgovarajuća zapažanja vezana za sukladnost postrojenja s uvjetima okolišne dozvole i zaključke o tome da li je potrebno poduzimati kakve daljnje radnje“.

Članak 34.

U članku 262. stavku 1. iza točke 11. dodaje se točka 12. koja glasi:

»12. ne provodi mjere i/ili program praćenja stanja okoliša propisane rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, odnosno rješenjem nakon provedene ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata za okoliš (članak 89.a i članak 93. stavak 3.).«.

Članak 35.

Iza članka 265. dodaje se članak 265.a koji glasi:

„Članak 265.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slučaju davanja lažnih izjava tijekom postupaka homologacije ili postupaka koji dovode do opoziva, zadržavanja podataka ili tehničkih specifikacija koji bi mogli dovesti do opoziva ili ukidanja homologacije tipa te uporabe poremećajnih uređaja (članak 61. stavak 8.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba - obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 7.000 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine br. 80/13, 153/13 – Zakon o gradnji i 78/15) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Mijenja se članak 2. stavak 1. u kojem se dodaje točka 2. zbog obveze usklađivanja s Direktivom 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš. U stavak 2. dodaje se Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ.

Uz članak 2.

Mijenja se članak 4. stavak 1. kojim se mijenjaju definicije emisije, operatera, prirodnog dobra, štete u okolišu i štete u skladu s člankom 2. stavcima 8., 6., 12., 1. i 2. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu radi zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI. Dodaju se točke 15., 28., 32. i 45. koje se odnose na definicije pojmova korištenih u članku 3. koji se odnosi na Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (dalje: Plan intervencija), a usklađuju se s Direktivom 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ, a dosadašnje točke se renumeriraju.

Uz članak 3.

Mijenja se članak 57. tako da se dopunjuje stavak 2. čime se proširuje sadržaj Plana intervencija za postupke i mjere za smanjenje šteta u morskom okolišu te otklanjanje posljedica šteta u okolišu uzrokovanih iznenadnim događajem na postojećem ili planiranom odobalnom objektu ili povezanoj infrastrukturi. Nadalje, dopunjuje se i stavak 3. relevantnim operatorima ili vlasnicima i nositeljima odobrenja odobalnih objekata čime se isti obvezuju na sudjelovanje u izradi Plana intervencija. Navedeno je u skladu s člankom 29. stavkom 2. Direktive 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ, a radi zahtjeva povrede 2016/2128.

Dodatno se propisuje postupak donošenja predmetnog Plana. Ukida se odredba kojom se propisuje sustav za davanje prethodnog odobrenja za korištenje kemijskih sredstava (disperzanata) iz razloga što je korištenje istih propisano Planom.

Uz članak 4.

Mijenja se članak 76. stavci 2. i 4. zbog potrebe usklađenja s člankom 1. Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš i glase: »(2) Procjenom utjecaja na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj svakog pojedinačnog zahvata iz stavka 1. ovoga članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na sljedeće čimbenike: zemljište, tlo, vode, more, zrak i klimu, šume, stanovništvo i zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, biološku raznolikost, s posebnom pozornošću usmjerenom na vrste i staništa zaštićene sukladno posebnom zakonu, prirodne vrijednosti, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međuodnose, te podložnost zahvata riziku od nastanka velike nesreće ili katastrofa ukoliko je to relevantno za zahvat.« i »(4) Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme

namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno i taj postupak obuhvaća:

- podnošenje zahtjeva sukladno članku 80. ovog Zakona,
- razmatranje mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi zahvat ili bi zahvat mogao imati utjecaj na njihovo područje sukladno članku 89. ovog Zakona,
- informiranje i sudjelovanje javnosti sukladno člancima 160., 161., 162. i 163. ovog Zakona i, ako je relevantno, sukladno člancima 135. i 136. ovog Zakona,
- donošenje rješenja sukladno članku 89. ovog Zakona,
- ugrađivanje rezultata procjene utjecaja zahvata na okoliš u sadržaj dozvola za provedbu zahvata sukladno članku 89.a ovog Zakona.«.

Uz članak 5.

U članku 84. dodaje se novi stavak 3. zbog potrebe usklađenja s člankom 9.a Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš i glasi: »(3) Nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu ne može biti i nositelj zahvata u istom postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. U tom slučaju, Ministarstvo je nadležno za provedbu tih postupaka.«. Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Uz članak 6.

Mijenja se članak 88. u kome se dodaje novi stavak 4. zbog potrebe usklađenja s člankom 4. Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš i glasi: »(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, rok za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš može se produžiti. U tom slučaju Ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo u županiji te u Gradu Zagrebu mora pisanim putem obavijestiti nositelja zahvata o razlozima produženja roka i o novom roku za provedbu postupka.«, a dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Uz članak 7.

Mijenja se članak 89. stavak 1. i dodaje stavak 4. zbog potrebe usklađenja s člankom 8.a i člankom 6. stavkom 1. Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš. U članku 89. stavak 1. mijenja se i glasi: »(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš odlučuje se rješenjem koje sadrži obrazloženje razloga prihvatljivosti zahvata za okoliš i/ili ekološku mrežu, odnosno razloga neprihvatljivosti za okoliš i/ili ekološku mrežu.«. te dodaje stavak 4. koji glasi: »(4) Prije donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš, Ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, mora o zahtjevu iz članka 80. ovog Zakona, informirati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi zahvat ili bi zahvat mogao imati utjecaj na njihovo područje, te omogućiti njihovo sudjelovanje u postupku.«, a dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Uz članak 8.

Mijenja se članak 89.a zbog potrebe usklađenja s člankom 1. stavkom 2. Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni

utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš i glasi »Mjere i/ili program praćenja stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, odnosno rješenjem iz postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, obvezni su sadržaj glavnog projekta koji je sastavni dio akta kojim se odobrava građenje ili drugih dozvola za provedbu zahvata koje se izdaju prema posebnom zakonu.«.

Uz članak 9.

Mijenja se članak 95. stavak 2. tako da se brišu riječi *postrojenje za izgaranje, postrojenje za spaljivanje otpada, postrojenje za suspaljivanje otpada*, a radi usklađenja s odredbama članka 10. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) kojima se određuju aktivnosti na koje se primjenjuje odredbe o okolišnoj dozvoli.

Uz članak 10.

Mijenja se članak 96. podstavak 3. proširuje se radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 11. točkom e. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 11.

Mijenja se članak 99. stavak 3. podstavak 12. radi zahtjeva pilota EU Pilot 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 12. stavkom 1. podstavkom 2. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 12.

Mijenja se članak 103. stavci 1., 2. i 7. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 14. točkama b., d., e. i h. s Direktivom 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). U istom članku u stavcima 1., 2. i 7. se umjesto određivanja tehnika određuju mjere i uvjeti, a radi pravilne primjene članka 14. te direktive te s tim u vezi i radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI.

Uz članak 13.

Mijenja se članak 111. dodavanjem novoga stavka 8. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 24. stavkom 3. točkom a. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Dosadašnji stavci 8., 9., 10., 11., 12. postaju 9., 10., 11., 12., 13.

Uz članak 14.

Mijenja se članak 114. radi usklađenja s odredbama članka 21. Direktive 2010/75/EU. Predloženi rok od 10 godina za razmatranje uvjeta dozvole proizlazi iz provedbene prakse jer je utvrđeno da je rok od pet godina za razmatranje prekratak. Ujedno se razdvaja razmatranje uvjeta dozvole od roka od 10 godina od razmatranja po slučajevima navedenim u prvom stavku, a radi usklađenja s odredbama Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Dodaje se stavak u istom članku,

kojim se obvezuje operatera da šest mjeseci prije isteka roka za razmatranje uvjeta dozvole, obavijesti Ministarstvo o isteku tog roka. Dosadašnji stavak 4. se briše jer se odredbama tog stavka proširuje dosadašnji stavak 1. podstavak 2. radi usklađenja s odredbama članka 21. te direktive. Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3. te se proširuje radi usklađenja s navedenim promjenama u stavku 1. ovog članka. Sadržaj stavka 5. odnosi se na stavak 1. ovog članka.

Uz članak 15.

Mijenja se članak 115. stavak 1. tako da se brišu riječi: »uređaja za loženje odnosno postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje otpada, a radi usklađenja s člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Budući da se ti pojmovi odnose na postrojenja koja nisu nužno na popisu priloga I. te direktive, dok se odredbe ovog članka odnose samo na ta postrojenja.

Uz članak 16.

Mijenja se članak 116. podstavak 2. radi zahtjeva pilota EU Pilot 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 7. točkom b. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 17.

Mijenja se članak 117. tako da se proširuje stavak 2. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 8. stavkom 2. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). U istom stavku brišu se riječi postrojenje, postrojenje za izgaranje, postrojenje za spaljivanje otpada, postrojenje za suspaljivanje otpada, a radi usklađenja s Direktivom 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) jer se ti pojmovi odnose na postrojenja koja nisu nužno na popisu Priloga I. te Direktive, dok se odredbe ovog članka odnose samo na ta postrojenja.

Uz članak 18.

Mijenja se članak 137. stavci 1. i 2. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 26. stavkom 1. podstavkom 1. te primjenom Priloga IV. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). U istom članku dodaje se stavak 3. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 26. zadnjim dijelom stavka 1. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Dosadašnji stavak 3., postaje stavak 4. koji se proširuje radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojim se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 26. stavkom 2. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Dosadašnji stavak 4. se briše budući da je prethodni stavak proširen sa sadržajem obavijesti koja se dostavlja drugoj državi o provedenim radnjama u postupku okolišne dozvole koje prethode donošenju odluke te samoj odluci Ministarstva.

Uz članak 19.

Mijenja se članak 167. stavak 1. tako da se iza riječi »zahvata« dodaju se riječi »ili koja je pogođena ili će vjerojatno biti pogođena štetom u okolišu« u skladu s odredbama članka 12. stavka 1. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 20.

Mijenja se članak 173. stavci 3. i 4. tako da se propisuje popis djelatnosti/aktivnosti i izuzeća od primjene pobliže uređuje uredbom te da šteta u okolišu i prijeteca opasnost od štete uzrokovana zaštićenim vrstama i/ili prirodnim staništima prema posebnom propisu nastaje i uslijed obavljanja ostalih djelatnosti osim onih navedenih u popisu djelatnosti/aktivnosti u skladu s odredbama članka 3. stavka 1. i članka 4. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i radi zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 21.

Mijenja se članak 177. stavci 1. i 2. radi propisivanja operateru odgovornosti za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete, a koji obavlja opasnu djelatnost s popisa djelatnosti/aktivnosti, osim ako dokaže da opasna djelatnost nije bila uzrok štete u okolišu odnosno prijetee opasnosti. Također operater odgovara za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete i u slučaju kada obavlja djelatnost koja nije određena popisom djelatnosti/aktivnosti, a u obavljanju te djelatnosti ne otklanja opasnosti i ne sprječava nastanak štete u okolišu na zaštićenim vrstama i prirodnim staništima u skladu s odredbama članka 3. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 22.

Mijenja se članak 178. koji propisuje da operater koji obavlja opasnu djelatnost odgovara po načelu objektivne odgovornosti (uzročnosti) i da operater za prouzročenu štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete odgovara po načelu krivnje ili nemarnog djelovanja u skladu s odredbama članka 3. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 23.

Mijenja se članak 180. stavci 1., 2., i 3. tako da se propisuje da ako operater dokaže da nije odgovoran za štetu u okolišu i prijetecu opasnost od štete ima pravo na povrat troškova u skladu s odredbama članka 4. i 8. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 24.

Mijenja se članak članka 181. stavak 1. tako da se riječ »opasnom« zamjenjuje riječju »svojom« u skladu s člankom 3. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 25.

Mijenja se članak 183. stavak 1. tako da se iza riječi »otklanjanja« dodaju riječi »prijeteće opasnosti od štete« jer se odnosi na mjere sprječavanja štete u skladu s člankom 2. stavkom 11. i člankom 5. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 26.

Mijenja se članak 187. stavak 1. tako da se briše riječ »postrojenja« u skladu s odredbama članka 3. i Priloga III. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 27.

Mijenja se članak 191. stavci 1., 2. i 3. tako da se propisuje da javnost koja je pogođena štetom u okolišu uključujući i zainteresiranu javnost može nadležnom tijelu podnijeti prijavu štete u okolišu. Uz prijavu se prilažu odgovarajuće informacije i podaci koji potkrepljuju primjedbe o postojanju štete u okolišu, po prijavi štete u okolišu inspeksijske službe nadležnog tijela obaviti će očevid na lokaciji na koju se odnosi prijava i ako je nakon razmatranja prijava uvjerljivo ukazala na postojanje štete u okolišu daje se dotičnom operateru prilika da se očituje na prijavu popratnim primjedbama te da nadležno tijelo o podnesenoj prijavi štete u okolišu odlučuje rješenjem u skladu s odredbama članka 12. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 28.

Mijenja se članak 199. stavci 1. i 2. tako da se propisuje da operater podmiruje sve troškove u vezi s poduzimanjem mjera za otklanjanje prijetee opasnosti od štete, odnosno saniranje štete u okolišu, te ako se utvrdi da je operater odgovoran za štetu u okolišu i/ili prijetee opasnost od štete, tada je operater sukladno postavljenom zahtjevu za naknadu troškova i sanacije štete obvezan nadoknaditi: troškove procjene štete i prijetee opasnosti od štete, troškove utvrđivanja mjera za sanaciju okoliša u postupku izrade i odobravanja sanacijskog programa, troškove povrata okoliša u stanje prije nastanka štete ako je takav povrat moguć, odnosno troškove sanacije posljedica štete u okolišu, troškove dopunskih i kompenzacijskih mjera, troškove provedbe mjera otklanjanja prijetee opasnosti od šteta, troškove provedbe mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete u okolišu, troškove praćenja, troškove nadzora provedbe mjera, troškove prikupljanja podataka i sve druge administrativne zakonske i ostale nepredviđene troškove nastale uslijed provedbe mjera otklanjanja štete i prijetee opasnosti od štete u skladu s odredbama članka 2. stavka 16. i članka 8. stavka 2. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI.

Uz članak 29.

Mijenja se članak 202. stavak 1. tako da se riječ »neposrednu« zamjenjuje riječju »prijeteću« u skladu s odredbama članka 2. stavka 9., članka 8. i članka 10. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog

zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI te se u stavku 2. napominje da rok za zastaru naplate troškova počinje teći od onog događaja koji se kasnije dogodio.

Uz članak 30.

Mijenja se članak 205. tako da se dodaju novi stavci 2. i 3. koji propisuju da ako operater iz članka 177. stavka 1. i 2. nije osigurao sredstva za podmirenje svih troškova u svezi s provedbom mjera otklanjanja prijeteće opasnosti od štete i štete u okolišu, tijelo koje propisuje mjere za otklanjanje prijeteće opasnosti od štete, odnosno mjere saniranja štete u okolišu rješenjem će tražiti pokriće u imovini ili druga primjerena jamstva za nadoknadu nastalih troškova, te da to tijelo može odustati od zahtjeva za nadoknadu troškova djelomično ili u cijelosti ako bi za to potrebni izdaci bili veći od svote koja se može naplatiti ili ako se ne može utvrditi operatera u skladu s odredbama članka 8. stavka 2. Direktive 2004/35/EZ od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu i zbog zahtjeva EU Pilota 8855/16/ENVI, a dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Uz članak 31.

U članku 224. dodaje se novi stavak 4. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 3. stavkom 22. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 32.

U članku 227. stavak. 8. se dopunjuje i dodaje stavak 10. radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 23. stavkom 4. i stavkom 5. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 33.

Članak 228. stavak. 5. mijenja se radi zahtjeva EU Pilota 8654/16/ENVI, kojom se ocjenjuje usklađenost propisa s člankom 23. stavkom 6. Direktive 2010/75/EU od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

Uz članak 34.

Mijenja se članak 262. stavka 1. dodaje se točka 12. zbog potrebe usklađenja s člankom 10.a Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš koji utvrđuje da države članice utvrđuju propise o kaznama koje se primjenjuju na kršenje nacionalnih odredbi koje su donesene na temelju ove Direktive, i da tako utvrđene kazne trebaju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće te glasi: »12. ne provodi mjere i/ili program praćenja stanja okoliša propisane rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, odnosno rješenjem nakon provedene ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata za okoliš.«.

Uz članak 35.

Novim člankom 265. a propisuju se prekršajne odredbe za provedbu posebnog propisa kojim se transponira Uredba (EU) 2016/1628 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i

homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjene Uredbi (EU) br. 1024/20125 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ.

Uz članak 36.

Propisuje se da će se postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine« broj 80/13, 153/13 – Zakon o gradnji i 78/15) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama toga Zakona.

Uz članak 37.

Propisuje se stupanje na snagu propisa.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Prijenos prava Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

1. Direktiva 2011/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 26, 28.1.2012);
2. Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu (SL L 156, 25.6.2003);
3. Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7. 2001.);
4. Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 334, 17.12.2010.);
5. Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2. 2003.);
6. Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete na okolišu (SL L 143, 30.4.2004.);
7. Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164, 25.6.2008.);
8. Direktiva 1999/94/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o dostupnosti podataka za potrošače o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ u vezi s prodajom novih osobnih automobila (SL L 12, 18.1.2000);
9. Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 178, 28. 6. 2013.);
10. Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 24. 7. 2012.);
11. Direktiva 2009/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o fazi II. rekuperacije benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila gorivom na benzinskim postajama (SL L 285, 31. 10. 2009.);

12. Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (Tekst značajan za EGP) (SL L 140, 5. 6. 2009.);

13. Direktiva 2009/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 98/70/EZ u pogledu specifikacije benzina, dizelskoga goriva i plinskog ulja i uvođenju mehanizma praćenja i smanjivanja emisija stakleničkih plinova, o izmjeni Direktive Vijeća 1999/32/EZ u pogledu specifikacije goriva koje se koristi na plovilima na unutarnjim plovnim putovima i stavljanju izvan snage Direktive 93/12/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 140, 5. 6. 2009.);

14. Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (Tekst značajan za EGP) (SL L 312, 22. 11. 2008.);

15. Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 266, 26. 9. 2006.);

16. Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.);

17. Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 275, 25. 10. 2003.);

18. Direktiva vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.);

19. Direktiva 94/63/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva (HOS-a) koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih postaja (SL L 365, 31. 12. 1994.),

20. Direktiva Vijeća 91/692/EEZ od 23. prosinca 1991. kojom se standardiziraju i racionaliziraju izvješća o provedbi određenih direktiva koje se odnose na okoliš (SL L 377, 31. 12. 1991.).

(2) Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za provedbu sljedećih akata Europske unije:

1. Uredbe (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (Tekst značajan za EGP) (SL L 108, 29. 4. 2010., u daljem tekstu: Uredba br. 66/2010);

2. Uredbe (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009.);

3. Uredbe (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Europskoga registra ispuštanja i prijenosa zagađivala i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktive Vijeća 91/689/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 33, 4.2.2006.);

4. Uredbe (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o Europskoj agenciji za okoliš i Europskoj informacijskoj i promatračkoj mreži za okoliš (kodifikacija) (SL L 126, 21.5.2009.).

(3) Ovaj Zakon sadržava odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktom Programa Ujedinjenih naroda za okoliš:

– Protokolom Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, koji je Republika Hrvatska ratificirala Zakonom o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 8/12., u daljnjem tekstu: Protokol).

Pojašnjenje pojmova

Članak 4.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša je skup povezanih i usklađenih odluka i mjera kojima je svrha ostvarivanje jedinstvene zaštite okoliša, izbjegavanje i smanjivanje rizika po okoliš te poboljšavanje i ostvarivanje učinkovite zaštite okoliša,

2. Domino-efekt je niz povezanih učinaka koji zbog međusobnog razmještaja i blizine područja postrojenja, postrojenja, odnosno dijelova postrojenja ili grupe postrojenja i količina opasnih tvari prisutnih u tim područjima postrojenja povećavaju mogućnost izbijanja velike nesreće ili pogoršavaju posljedice nastale nesreće,

3. Dozvole prema posebnim propisima su dozvole za rad, u pisanom obliku, čitavog postrojenja ili jednog njegovog dijela ili uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada ili postrojenja za suspaljivanje otpada prema posebnim propisima, a koje se izdaju temeljem nadležnosti za posebnu sastavnicu okoliša ili za posebnu djelatnost u vezi s okolišem,

4. Ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i bioraznolikosti; utvrđuje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode,

5. Emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari, uključujući radioaktivne tvari i genetski modificirane organizme, u tekućem, plinovitom ili čvrstom agregatnom stanju, i/ili ispuštanje topline, buke, vibracije iz nepokretnih ili difuznih izvora u zrak, more, vodu i tlo, te ispuštanje svjetlosti i organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša,

6. Granična vrijednost emisije je propisana ili određena vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije u posebnim pokazateljima, izražena kao prosjek tijekom zadanog vremenskog

razdoblja, pod posebnim referentnim uvjetima koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena,

7. Imisija je koncentracija tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu,

8. Industrijska nesreća je događaj koji je posljedica nekontroliranog slijeda događanja u tijeku neke radnje ili aktivnosti u postrojenju, tijekom proizvodnje i/ili uporabe proizvoda, skladištenja i/ili rukovanja proizvodom ili odlaganja otpada,

9. Industrijska emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari, ispuštanje energije (toplina, buka, vibracije) iz stacionarnih ili difuznih izvora u postrojenju u zrak, vodu i tlo,

10. Informacija o okolišu je svaka informacija u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili drugom materijalnom obliku, koja se odnosi na okoliš, njegove sastavnice i opterećenja, a posebice o opterećivanju okoliša: emisijama, imisijama, otpadu, bioraznolikosti i krajobraznoj raznolikosti, prostoru, kulturnoj baštini, prirodnim pojavama, stanju sastavnica okoliša, postupcima tijela javne vlasti koji se odnose na donošenje propisa, općih i pojedinačnih akata u vezi sa zaštitom okoliša, i/ili koji se odnose na donošenje strategija, planova, programa i izvješća o okolišu, sastavnicama okoliša i opterećenjima, te informacija o učinkovitosti provedbe strategija, planova, programa i mjera, stanju i mjerama i načinima održavanja projektiranog stanja postrojenja i drugih objekata, koji bi mogli utjecati na onečišćivanje okoliša i sastavnica okoliša, odnosno koji bi mogli utjecati na s okolišem povezana opterećenja i/ili postupke,

11. Informacije pohranjene kod tijela javne vlasti su informacije o okolišu koje su u posjedu tijela javne vlasti i koje su ta tijela sama proizvela ili zaprimila,

12. Informacije tijela javne vlasti pohranjene kod drugih su informacije o okolišu koje čuvaju osobe – ovlaštenici u ime tijela javne vlasti,

13. Integralno upravljanje obalnim područjem je dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istodobno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobrazu, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove,

14. Izbjegnuta nesreća je neplanirani događaj koji je unutar područja postrojenja i/ili izvan njega imao potencijal za uzrokovanje štetnih posljedica za zdravlje ljudi, oštećenje materijalnih dobara ili ugrožavanje prirode i okoliša, ali je ono izbjegnuto,

15. Izvancestovni pokretni stroj je svaki pokretni stroj, industrijska oprema ili vozilo s karoserijom ili bez nje, koji nije namijenjen cestovnom prijevozu putnika i roba i u kojemu je ugrađen motor s unutarnjim izgaranjem,

16. Javni interes je interes u pitanjima zaštite okoliša koji iskazuje Država, ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave sukladno svojem statutu,

17. Javnost je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi,

17.a Kapacitet postrojenja je najveća vrijednost pokazatelja obavljanja djelatnosti postrojenja, koja je određena tehničkim razlozima u postrojenju (tehnička mogućnost obavljanja djelatnosti),

18. Kakvoća okoliša je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima,

19. Kompenzacijski uvjeti su mjere koje se određuju radi osiguranja opće povezanosti (koherentnosti) ekološke mreže, a utvrđuju se prema posebnom propisu.

20. Krajobraz je određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika, a predstavlja bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja,

21. Tehnike zaštite okoliša (kraće: tehnike) su mjere zaštite okoliša koje se propisuju u postupku utvrđivanja okolišne dozvole kroz utvrđivanje najboljih raspoloživih tehnika za postrojenje, a uključuju i tehnologiju te način na koji se tehnologija planira, gradi, održava, koristi i uklanja,

22. Morski ekosustavi su područja oceanskog prostora koja uključuju obalna područja od riječnih ušća (estuarija) i granica morskih struja uz obalu do granica epikontinentalnog pojasa prema moru, a ta područja obilježava osebujna produktivnost i trofičke, batimetrijske i hidrografske karakteristike područja,

23. Morski okoliš je životni prostor organizama i njihovih zajednica koji je određen karakterističnim fizičkim, kemijskim i biološkim značajkama, a obuhvaća: područja otvorenog mora, riječna ušća (estuarije) te morska obalna područja uključujući unutarnje morske vode, teritorijalno more, morsko dno, morsko podzemlje, odnosno morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, te u kojima Republike Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju,

24. Nacionalna lista pokazatelja (NLP) jest skup podatkovnih tablica za izradu pokazatelja stanja okoliša kojima se za pojedino tematsko područje na temelju nacionalnih, te propisa Europske unije i međunarodnih propisa navodi izvor, set i tijek te vremenska razdoblja prikupljanja podataka, definira metoda izračuna i način prikaza podataka, obveze izvješćivanja i dostupnost podataka,

25. Najbolje raspoložive tehnike (u daljnjem tekstu: NRT) su: najnaprednija faza u razvoju aktivnosti i njihovih načina rada, što pokazuje kolika je praktična primjenjivost pojedinih tehnika kao osnova za granične vrijednosti emisije i ostale uvjete dozvole koji su osmišljeni kako bi spriječili i, gdje to nije izvedivo, smanjili emisije i utjecaj na okoliš u cijelosti:

– tehnike označavaju i tehnologiju koja se koristi i način na koji se postrojenje projektira, gradi, održava, koristi i stavlja izvan upotrebe;

– raspoložive tehnike označavaju tehnike koje su razvijene u opsegu koji dozvoljava primjenu u odgovarajućem industrijskom sektoru, pod ekonomski i tehnički održivim uvjetima, vodeći računa o troškovima i prednostima, bez obzira jesu li tehnike korištene ili proizvedene u Republici Hrvatskoj, sve dok su operateru raspoložive po prihvatljivim uvjetima;

– najbolje podrazumijeva najučinkovitije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cijelosti;

26. Nositelj zahvata je podnositelj zahtjeva: za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš, za utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš ili za procjenu utjecaja na okoliš,

27. Obalno područje mora je geomorfološko područje s obje strane obalne crte (crta plimnog vala), uključujući uži obalni pojas akvatorija, zaobalje i otoke, u kojem se međusobno djelovanje između morskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava koji čine biotske i abiotske komponente, životni prostor za ljudske zajednice i njihove društvenogospodarske aktivnosti. Zemljopisni obuhvat obalnog područja uključuje područje određeno vanjskom granicom teritorijalnog mora Republike Hrvatske dok granicu obalnog područja u smjeru kopna čini granica obalnih jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne samouprave čiji dio teritorija zahvaća kopneni dio zaštićenog obalnog područja od 1000 m,

28. Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu je postupak kojim se ocjenjuje utjecaj plana, programa ili zahvata, samog ili s drugim planovima, programima i zahvatima na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže,

29. Održivi razvitak je razvitak društva, koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti te krajobraza,

30. Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja,

31. Okolišna dozvola je dozvola za rad postrojenja u pisanom obliku koja se izdaje temeljem jedinstvenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša kako je propisano odredbama ovoga Zakona,

32. Onečišćavanje morskog okoliša znači čovjekovo izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u morski okoliš, koje uzrokuje ili može prouzročiti pogubne posljedice na uvjete života biljnog i životinjskog svijeta u moru i morskom podzemlju, odnosno općenito ugroziti uvjete života u moru i ugroziti ljudsko zdravlje, te može ometati pomorske djelatnosti, uključujući ribolov i druge zakonite uporabe mora i podmorja, izazvati pogoršanje uporabne kakvoće morske vode i umanjenje privlačnosti morskog okoliša,

33. Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša,

34. Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša,

35. Onečišćenje je izravno ili neizravno unošenje, kao posljedica ljudske aktivnosti, tvari, vibracija, topline ili buke u zrak, vodu ili zemlju, što može biti štetno za zdravlje ljudi ili kvalitetu okoliša, može dovesti do oštećenja materijalne imovine ili narušiti ili umanjiti vrijednost i ostale legitimne načine korištenja okoliša

36. Onečišćujuća tvar je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno bioraznolikost i krajobraznu raznolikost,

37. Opasna tvar je posebnim propisom određena tvar, mješavina ili pripravak, koji je u području postrojenja prisutan kao sirovina, proizvod, nusproizvod ostatak ili među proizvod, uključujući i one tvari za koje se može pretpostaviti da mogu nastati u slučaju nesreće, a koje mogu imati štetne posljedice za zdravlje ljudi, materijalna dobra te prirodu i okoliš,

38. Opasnost je unutarnje svojstvo opasne tvari ili uvjeti u kojima se ta tvar može zateći, a kojima se može ugroziti ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i okoliš,

39. Opća obvezujuća pravila su pravila koja sadrže granične vrijednosti emisije ili druge mjere i tehnike na razini djelatnosti, i koja su donesena kako bi se pomoću njih izravno utvrdili uvjeti (mjere i tehnike) okolišne dozvole ili dozvole prema posebnim propisima,

40. Operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada u cijelosti ili dijelu postrojenja, ili na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju postrojenja,

41. Opterećenja su emisije tvari i njihovih pripravaka, fizikalni i biološki činitelji (energija, buka, toplina, svjetlost i dr.) te djelatnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugrožavati sastavnice okoliša,

42. Opterećivanje okoliša je svaki zahvat ili posljedica utjecaja zahvata u okoliš, ili utjecaj na okoliš određene aktivnosti, koja sama ili povezana s drugim aktivnostima, može izazvati ili je mogla izazvati onečišćavanje okoliša, smanjenje kakvoće okoliša, štetu u okolišu, rizik po okoliš ili korištenje okoliša,

43. Ovlaštenik je pravna ili fizička osoba koja posjeduje suglasnost za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite okoliša,

44. Područje postrojenja označava cijelo područje koje je pod kontrolom operatera i u kojem su prisutne opasne tvari u jednom ili više postrojenja, uključujući zajedničku ili s njima povezanu infrastrukturu ili djelatnosti,

45. Pogon u smislu ovoga zakona je posebna jedinica unutar postrojenja ili pogon kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga zakona,

46. Postrojenje u smislu ovoga zakona je nepokretna tehnička jedinica u kojoj se odvija jedna ili više djelatnosti prema prilogima iz provedbenih propisa ovoga Zakona, kao i bilo koja druga izravno povezana aktivnost na istoj lokaciji koja je tehnički povezana s aktivnostima iz tih priloga i koja bi mogla imati utjecaj na industrijske emisije i s njima povezanog onečišćenja, ili kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga zakona,

47. Uređaj za loženje je svaki tehnički uređaj u kojem goriva oksidiraju kako bi se iskoristila na taj način dobivena toplina,

48. Postrojenje za spaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica, te oprema namijenjena toplinskoj obradi otpada, sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem, putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju,

49. Postrojenje za suspaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica kojoj je osnovna svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo ili u kojoj se otpad termički obrađuje u svrhu njegova zbrinjavanja putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju,

50. Postojeće postrojenje je postrojenje koje je u radu, uključujući i probni rad, ili je bilo u radu te ima mogućnost ponovnog pokretanja rada, neovisno o tome ima li ili nema okolišnu dozvolu, a koje je barem jednom dobilo dozvolu za početak rada sukladno posebnom propisu,

51. Područje utjecaja je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš,

52. Praćenje stanja okoliša (monitoring) je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša,

53. Pravo na pristup pravosuđu je pravo na izjavljivanje žalbe nadležnom tijelu, odnosno pravo na podnošenje tužbe nadležnom sudu, koje se ovim Zakonom, uz propisane uvjete, utvrđuje osobama – građanima, drugim fizičkim te pravnim osobama, njihovim skupinama, udrugama i organizacijama radi ostvarivanja prava na zdrav život i održiv okoliš i u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja,

54. Prijeteća opasnost od štete je dovoljna vjerojatnost da se u bliskoj budućnosti može dogoditi šteta u okolišu,

55. Prirodna pojava je fizikalno – kemijski proces, zračenje, geološka pojava, hidrografski i biološki uvjeti, uvjeti podneblja kao i druge prirodne pojave, koje uzrokuju i/ili utječu na promjene okoliša,

56. Prirodno dobro je dio prirode koje je isključivo ili istodobno prirodno javno dobro, prirodni izvor ili prirodna vrijednost,

57. Promjena u radu postrojenja jest promjena u naravi i/ili funkcioniranju, odnosno organizacijskom ustrojstvu postrojenja i/ili zaposlenika tvrtke ili proširenje postrojenja, koji mogu biti od utjecaja na okoliš,

58. Razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama su razine industrijskih emisija koje su postignute u normalnim uvjetima rada koristeći najbolju raspoloživu tehniku ili kombinaciju najboljih raspoloživih tehnika, kako je opisano u zaključcima o NRT-u, izraženo kao prosjek tijekom zadanog vremenskog razdoblja, pod posebnim (referentnim) uvjetima,

59. Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (u daljnjem tekstu: RDNRT) je dokument nastao kao rezultat razmjene podataka koju organizira Europska komisija između

država članica, predmetnih industrija, nevladinih organizacija koje promoviraju zaštitu okoliša i Komisije, sastavljen za utvrđene djelatnosti. Ovaj dokument posebno opisuje primijenjene tehnike, sadašnje razine emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane kod određivanja najboljih raspoloživih tehnika, kao i zaključke o referentnom dokumentu o NRT-u i bilo koje tehnike u nastajanju, vodeći posebno računa o kriterijima propisanim posebnim propisom,

60. Rizik po okoliš je veličina koja se mjeri vjerojatnošću pojavljivanja događaja i potencijalom štete za okoliš koji taj događaj može uzrokovati,

61. Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša,

62. Sastavnice okoliša su: zrak, vode, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet te zemljina kamena kora,

63. Standard kakvoće okoliša je skup zahtjeva koje određeni okoliš ili njegov pojedini dio moraju ispuniti u određenom roku, kako je utvrđeno aktima Europske unije,

64. Stanje morskog okoliša je sveukupno stanje okoliša u morskim vodama uzimajući u obzir strukturu, funkcije i procese sastavnica morskog okoliša zajedno s prirodnim fiziografskim, geografskim i klimatskim faktorima, kao i fizičkim, kemijskim i biološkim uvjetima uključujući one koji su rezultat ljudske aktivnosti,

65. Strategija, plan i program je dokument koji je podlozan pripremi i/ili usvajanju na državnoj, područnoj (regionalnoj), ili lokalnoj razini ili koji je pripremljen za donošenje kroz zakonodavnu proceduru Hrvatskoga sabora ili procedure Vlade Republike Hrvatske te koji je uređen zakonom ili provedbenim propisom zakona, uključujući i strategije, planove i programe o izmjenama i dopunama tih strategija, planova i programa, te one koji se financiraju sredstvima Europske unije,

66. Stručna osoba ovlaštenika je fizička osoba u svojstvu radnika ovlaštenika koja obavlja stručne poslove zaštite okoliša u ulozi voditelja poslova ili stručnog suradnika,

67. Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

- zaštićenim biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama prema posebnom propisu, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnom propisom,

- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu s posebnim propisima,

- moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima,

- tlu, čije onečišćenje, odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima,

– zemljinoj kamenoj kori čije onečišćenje, odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima,

68. Šteta u smislu odgovornosti za štetu uzrokovanu u okolišu znači mjerljiv štetni učinak, odnosno promjenu na prirodnim dobrima ili neposredan ili posredan mjerljivi poremećaj u funkcioniranju prirodnih dobara,

69. Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva,

70. Tlo je gornji sloj Zemljine kore, smješten između kamene podloge i površine. Tlo se sastoji od čestica minerala, organske tvari, vode, zraka i živih organizama,

71. Tvari su kemijski elementi i njihovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni proizvodnim postupkom, uključujući i dodatke (aditive) koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti te nečistoće koje proizlaze iz proizvodnog postupka uključujući radioaktivne tvari i genetski modificirane mikroorganizme i genetski modificirane organizme. U odredbama ovoga Zakona koje se odnose na okolišnu dozvolu, tvar su kemijski elementi i njihovi spojevi, osim:

– radioaktivnih tvari određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovne sigurnosne norme za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti od opasnosti od ionizirajućeg zračenja;

– genetski modificiranih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontroliranoj upotrebi genetski modificiranih mikroorganizama;

– genetski modificiranih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje namjerno ispuštanje genetski modificiranih organizama u okoliš,

72. Tehnika u nastajanju je nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti višu opću razinu zaštite okoliša ili barem jednaku razinu zaštite okoliša, uz veće uštede troškova od postojećih najboljih raspoloživih tehnika,

73. Temeljno izvješće je izvješće o stanju tla i podzemnih voda koje su onečišćene opasnim tvarima povezanim s djelatnošću operatera,

74. Tijelo javne vlasti je tijelo državne vlasti, tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem,

75. Učinci industrijske i velike nesreće su sve neposredne ili posredne, trenutačne ili odgođene nepovoljne posljedice izazvane tim nesrećama na zdravlje i život ljudi, materijalna dobra i okoliš,

76. Uređaj je oprema ili dio opreme postrojenja koji podrazumijeva: strojeve, oruđa/alate, električne provodnike, cjevovode, željezničke kolosijeke i iskrcajne dokove u sklopu postrojenja, uključujući i skladišta te brane i sl. što je nužno za obavljanje djelatnosti operatera,

77. Velika nesreća je događaj, odnosno nekontrolirana pojava izazvana velikom emisijom, požarom ili eksplozijom i sl. koji su uzrokovani nekontroliranim razvitkom događanja tijekom djelovanja u području postrojenja u kojem su prisutne opasne tvari te jedna ili više tih opasnih tvari i/ili njihovih spojeva nastalih zbog događaja, odnosno nekontrolirane pojave koji dovode

u ozbiljnu trenutačnu ili odgođenu – naknadnu opasnost za ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i/ili okoliš unutar područja postrojenja i/ili izvan područja postrojenja,

78. Veliki grad je jedinica lokalne samouprave sukladno zakonu kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava,

79. Verifikacija je standardizirani postupak kojim se osigurava pouzdanost, točnost i vjerodostojnost izvješća o emisijama u okoliš te njegova usklađenost s propisanim uputama o praćenju i izvješćivanju,

80. Zahvat u okoliš je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju,

81. Zaključci o NRT-u su dokumenti koji sadrže dijelove referentnog dokumenta o NRT-u kojima se propisuju zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama, opis najboljih raspoloživih tehnika, podatke za procjenu primjenjivosti NRT-a tehnika, razine emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, povezano praćenje procesnih pokazatelja i emisija, povezane razine potrošnje i prema potrebi odgovarajuće mjere za oporavak lokacije,

82. Zainteresirana javnost je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu; udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno ovom Zakonu smatrat će zainteresiranima,

83. Zaštita okoliša je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onečišćivanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete,

84. Zdravstvena ekologija je znanstveno stručna disciplina koja se bavi pitanjima zdravlja i bolesti ljudi koji su uvjetovani čimbenicima okoliša; to je i teorija i praksa praćenja, držanja pod kontrolom te sprječavanja negativnog djelovanja na zdravlje štetnih čimbenika okoliša,

85. Značajna promjena je svaki zahvat i/ili njegova izmjena, uključujući promjenu prirode rada i/ili funkcioniranja i/ili opsega rada, postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada koja prema mišljenju nadležnih tijela može imati značajan negativan utjecaj na zdravlje ljudi ili na okoliš.

(2) Ministarstvo je u ovom Zakonu ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i prirode, a ministar je ministar nadležan za zaštitu okoliša i prirode.

(3) Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim ovim Zakonom, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

(4) Tijelo i/ili osoba određena posebnim propisom je tijelo državne uprave i/ili pravna osoba s javnim ovlastima, određeni posebnim propisima, koji na temelju tih propisa svojim aktima te posebnim uvjetima i potvrdama sudjeluju u postupcima: strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene; procjene utjecaja zahvata na okoliš, ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i izdavanja upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš, te okolišne dozvole.

(5) Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za osobe, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 57.

(1) Planom intervencija utvrđuju se postupci i mjere za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora i na iznenadne prirodne događaje u moru radi zaštite morskog okoliša i obalnog područja.

(2) Plan intervencija sadrži osobito:

- vrste rizika i prijetnji od onečišćenja mora,
- područje djelovanja po Planu intervencija,
- subjekte koji su dužni provoditi mjere, ovlaštenja u svezi s provedbom mjera zaštite morskog okoliša te odgovornost i ovlaštenja za postupanje i način rukovođenja, koordiniranja i zapovijedanja,
- postupke i mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja mora i morskoga podzemlja,
- postupke i mjere za smanjenje šteta u morskom okolišu te otklanjanja posljedica šteta u okolišu kod iznenadnog onečišćenja mora većih razmjera,
- plan ljudskih resursa i materijalno – tehničkih sredstava koje je moguće angažirati za dopunu redovitih snaga,
- način provedbe pripravnosti i način aktiviranja operativnih snaga,
- način djelovanja operativnih snaga i drugih sudionika,
- način održavanja reda i sigurnosti pri intervencijama u zaštiti morskog okoliša,
- način osiguravanja financijskih sredstava za provedbu plana,
- način praćenja stanja morskog okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša,
- način provedbe interventnih mjera u iznenadnim slučajevima onečišćavanja morskog okoliša,
- rokove za poduzimanje pojedinih mjera,
- izvore financiranja za provedbu pojedinih mjera i procjenu potrebnih sredstava,
- način korištenja kemijskih sredstava (disperzanata) kod iznenadnih onečišćenja mora.

(3) Plan intervencija te njegove izmjene i dopune izrađuje Ministarstvo u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove: pomorstva, gospodarstva, unutarnjih poslova, vodnoga gospodarstva, vanjskih poslova, financija, obrane, ribarstva te zaštite i spašavanja.

(4) Plan intervencija sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu donosi Vlada.

(5) Plan intervencija se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(6) Plan intervencija daje se na raspolaganje Europskoj komisiji, drugim državama članicama, odnosno susjednim trećim zemljama koje bi mogle biti pogođene i javnosti.

(7) Republika Hrvatska sukladno ovom Zakonu i Subregionalnom planu intervencija za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja Jadranskog mora većih razmjera (»Narodne novine« – Međunarodni ugovori, br. 7/08.), kojim je uspostavljen mehanizam međusobne suradnje s državama članicama, odnosno trećim zemljama, redovito ispituje svoju pripravnost za učinkovito djelovanje u suradnji s državama članicama koje bi mogle biti pogođene, relevantnim agencijama Europske unije te na osnovi uzajamnosti s trećim zemljama koje bi mogle biti pogođene.

(8) Način uspostave sustava za davanje prethodnog odobrenja za korištenje kemijskih sredstava (disperzanata) kod iznenadnih onečišćenja mora te druga pitanja s tim u svezi pobliže određuje Vlada uredbom.

Definicija i svrha procjene utjecaja zahvata na okoliš

Članak 76.

(1) Procjena utjecaja zahvata na okoliš je procjena mogućih značajnih utjecaja zahvata na okoliš temeljem njihove prirode, veličine ili lokacije, određenih ovim Zakonom i uredbom iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Procjenom utjecaja zahvata na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj svakog pojedinačnog zahvata iz stavka 1. ovoga članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na: tlo, vodu, more, zrak, šumu, klimu, ljude, biljni i životinjski svijet, prirodne vrijednosti, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međudnose.

(3) Procjena utjecaja zahvata na okoliš mora osigurati ostvarenje načela predostrožnosti u ranoj fazi planiranja zahvata kako bi se utjecaji zahvata sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša, što se postiže usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata s prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području.

(4) Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno.

Nadležnost

Članak 84.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odlučuje Ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, ovisno o zahvatima koji su im određeni u nadležnost uredbom iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) O zahtjevu za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade odlučuje Ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, ovisno o zahvatima koji su im određeni u nadležnost uredbom iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Zahvate koji su u nadležnosti Ministarstva, odnosno nadležnog upravnog tijela u županiji te u Gradu Zagrebu određuje Vlada uredbom iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona.

Rokovi za provedbu postupaka

Članak 88.

(1) Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od četiri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rok za provedbu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš može se produžiti najviše za dva mjeseca ako je u postupku ocijenjeno nužnim obavljanje dopunskih radnji.

(3) Postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od dva mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(4) Uputa o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš mora se izdati u roku od tri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje upute.

(5) Zahtjevi iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka smatrat će se urednima kada sadrže sve propisane dokumente i podatke na temelju kojih se, prema ocjeni Ministarstva, može donijeti rješenje, odnosno uputa u skladu s ovim Zakonom.

Rješenja i obvezni sadržaj rješenja

Članak 89.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš odlučuje se rješenjem.

(2) Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš utvrđuje se da je namjeravani zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša te može sadržavati i program praćenja stanja okoliša.

(3) Ukoliko se rješenjem odlučuje o prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu, rješenje sadrži i mjere ublažavanja i sprječavanja utjecaja na ekološku mrežu, način praćenja provedbe mjera ublažavanja i sprječavanja značajnog utjecaja na ekološku mrežu.

(4) Prije donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš obvezno se uzimaju u obzir rezultati studije utjecaja zahvata na okoliš, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti i rezultati bilo kojih prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu.

Članak 89.a

Mjere i/ili program praćenja stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš obvezni su sadržaj dozvola za provedbu zahvata koje se izdaju prema posebnom zakonu.

Cilj i svrha izdavanja okolišne dozvole

Članak 95.

(1) Okolišna dozvola izdaje se s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja, osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti.

(2) Prije puštanja u rad postrojenja, uključujući probni rad, za rad postojećih postrojenja, te prije značajne promjene u radu postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti industrijske emisije, uključujući uređaje za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada, te postrojenja za suspaljivanje otpada, operater je dužan ishoditi okolišnu dozvolu u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz stavka 5. ovoga članka.

(3) Značajna promjena je svaka promjena u prirodi, ili funkcioniranju ili opsegu postrojenja koja dostiže granične vrijednosti utvrđene uredbom iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Djelatnosti kojima se mogu prouzročiti industrijske emisije utvrđuju se uredbom iz stavka 5. ovoga članka.

(5) Zahtjev i kriterije za izdavanje okolišne dozvole, način dostavljanja podataka o praćenju emisija u sastavnice okoliša, uvjete kada se za postrojenje moraju utvrditi nove ili izmijeniti i dopuniti tehnike zaštite okoliša navedene u dozvoli, izuzeća od primjene referentnih dokumenata za NRT, način utvrđivanja graničnih vrijednosti emisija, način primjene jednakovrijednih parametara i ostalih tehničkih mjera te izuzeća od primjene istih, određivanje praćenja procesa i industrijskih emisija prema zahtjevima NRT-a, način primjene općih obvezujućih pravila za djelatnosti za koje se ishodi okolišna dozvola, obrasce koji su dio zahtjeva za okolišnu dozvolu, sadržaj Temelnog izvješća, popis onečišćujućih tvari, kriterije na temelju kojih se utvrđuju NRT, način određivanja NRT-a, te rokove za primjenu NRT-a, i druga pitanja s tim u svezi pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze operatera u vezi s cjelovitom zaštitom okoliša

Članak 96.

U svrhu cjelovite zaštite okoliša od štetnih utjecaja djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju u smislu članka 95. stavka 1. ovoga Zakona operater je obavezan osigurati da se pri obavljanju djelatnosti u postrojenju:

- poduzimaju sve potrebne i posebnim propisima, odnosno aktima određene mjere radi sprječavanja onečišćenja, a osobito primjenom najboljih raspoloživih tehnika,
- ne uzrokuje znatnije onečišćenje okoliša,

- izbjegava stvaranje i/ili proizvodnja otpada, odnosno da se otpad oporabljuje kada je to tehnički i ekonomski moguće postići, odnosno da se otpad odlaže na način kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na okoliš sukladno hijerarhiji gospodarenja otpadom i načelu blizine prema posebnom propisu,
- učinkovito koristi energija,
- poduzimaju sve nužne i posebnim propisima, odnosno aktima određene mjere kako bi se spriječile nesreće i sanirale njihove posljedice,
- po prestanku rada postrojenja poduzmu sve mjere kako bi se izbjegao rizik onečišćenja okoliša i lokacija postrojenja vratila u zadovoljavajuće stanje, sukladno odredbama članka 111. ovoga Zakona.

Članak 99.

(1) Zahtjev za ishođenje okolišne dozvole (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnosi se u pisanom obliku i u elektroničkom mediju za pohranu podataka (CD, DVD i sl.).

(2) Zahtjev za ishođenje okolišne dozvole sadrži:

1. podatke o operateru: naziv i sjedište tvrtke, OIB, ime odgovorne osobe, broj telefona i e-mail adresu,

2. za postrojenje i u slučaju značajne promjene postrojenja podaci o lokaciji i zahvatu:

– za lokaciju naziv jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave gdje se nalazi lokacija zahvata, uključujući i podatke o katastarskoj općini,

– za zahvat točan naziv zahvata s obzirom na djelatnosti utvrđene u uredbi iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona,

3. za postrojenje i u slučaju značajne promjene postrojenja podatke o: ovlašteniku koji je izradio dokumentaciju iz stavka 3. ovoga članka. Podaci o ovlaštenicima iz ove točke dokazuju se preslikom suglasnosti koju je ovlaštenik pribavio od Ministarstva.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka obvezno se prilaže stručna podloga za ishođenje okolišne dozvole koja obvezno sadrži:

– opis postrojenja i djelatnosti koju operater namjerava obavljati, odnosno obavlja u postrojenju,

– popis sirovina, pomoćnih materijala i drugih tvari, te podaci o energiji koja će se koristiti ili stvarati u postrojenju,

– popis onečišćujućih tvari koje će biti prisutne u postrojenju prema uredbi iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona,

– opis izvora industrijskih emisija iz postrojenja,

- opis stanja lokacije gdje se postrojenje nalazi,
- ako je primjenjivo, Temeljno izvješće iz članka 111. ovoga Zakona
- opis svojstava i količine očekivanih industrijskih emisija iz postrojenja u pojedinu sastavnicu okoliša, kao i identifikacije značajnijih učinaka industrijskih emisija na okoliš,
- opis predložene tehnologije i drugih tehnika sprječavanja ili, gdje to nije moguće, smanjenja industrijskih emisija iz postrojenja,
- opis tehnika za sprječavanje nastajanja otpada i pripremu za ponovo korištenje, ili oporabu otpada nastalog u postrojenju,
- opis ostalih tehnika predviđenih u cilju zadovoljavanja općih načela osnovnih obveza operatera u skladu sa člankom 96. ovoga Zakona,
- opis tehnika predviđenih za praćenje industrijskih emisija u okoliš te
- opis glavnih alternativa predloženim tehnikama, koje je razmotrio operater postrojenja, te tehnički sažetak svih podataka navedenih u podstavcima 1.– 9. ovoga stavka,
- za novo postrojenje, odnosno za značajnu promjenu u radu postrojenja rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

(4) Poblži sadržaj Zahtjeva utvrdit će se uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Tehnike iz stavka 3. ovoga članka moraju ispunjavati zahtjeve NRT-a.

(6) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka za novo postrojenje, odnosno za značajnu promjenu u radu postrojenja, obvezno sadrži opis postrojenja prema uredbi iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona.

(7) Ako je za rad postrojenja ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisom, odnosno posebnim propisom, osim obveze ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno obveze procjene utjecaja zahvata na okoliš utvrđena obveza izrade Izvješća o sigurnosti, odnosno obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, zahtjev, prema posebnom propisu, osim sadržaja propisanog stavcima 2. i 3. ovoga članka, mora sadržavati i odgovarajuće akte i/ili podatke o postupcima koji se odnose na te obveze.

(8) Podnositelj zahtjeva prilikom podnošenja Zahtjeva može zahtijevati i zaštitu podataka koji se odnose na pojedine dijelove Zahtjeva. U tom slučaju, u Zahtjevu izričito mora navesti i označiti dijelove Zahtjeva za koje zahtijeva tajnost podataka. Zahtjev za tajnošću podataka mora obrazložiti razlozima i dokazima prema posebnim propisima kojima se uređuje zaštita poslovne tajne, odnosno zaštita podataka iz razloga nacionalne sigurnosti.

(9) O zahtjevu za tajnošću podataka iz stavka 8. ovoga članka Ministarstvo će odlučiti posebnim zaključkom. Ukoliko Ministarstvo odobri ili djelomično odobri zahtjev za tajnošću podataka, s tim podacima, u skladu s donesenim zaključkom, bit će upoznata samo tijela koja sudjeluju u postupku izdavanja okolišne dozvole. Na omotu spisa označit će se tajnost podataka s naznakom u kojem dijelu podaci podliježu tajnosti.

(10) Ukoliko Ministarstvo utvrdi da zahtjev za tajnošću podataka nije na zakonu osnovan, posebnim rješenjem će zahtjev odbiti. Protiv toga rješenja može se podnijeti prigovor Ministru.

(11) Zahtjev za izdavanjem okolišne dozvole smatrat će se urednim kada sadrži sve ovim Zakonom i uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona propisane priloge.

(12) Ministarstvo o urednom zahtjevu informira javnost i zainteresiranu javnost.

(13) Ako su ispunjeni svi uvjeti propisani ovim Zakonom, Ministarstvo je dužno izdati okolišnu dozvolu u roku od šest mjeseci od dana primitka uredno podnesenog zahtjeva.

Sadržaj okolišne dozvole i obaveze prema prijelaznim rokovima

Članak 103.

(1) Rješenje o okolišnoj dozvoli sadrži:

1. popis djelatnosti u postrojenju koje potpadaju pod obveze iz rješenja,
2. odredbu kojom se utvrđuje da su tehnike kojima se postiže zaštita okoliša utvrđene u obliku knjige koja prileži dozvoli i sastavni je dio dozvole,
3. odredbu o tajnosti podataka u kojoj se navodi koji podaci iz dozvole uključujući izreku (podrazumijeva se i priložena knjiga) i obrazloženje podliježu propisima o tajnosti podataka,
4. odredbu da propisane tehnike za postrojenje priležu unutar knjige iz točke 2. ovoga stavka,
5. rok za razmatranje tehnika iz okolišne dozvole kako je propisano člankom 115. stavkom 1. ovoga Zakona,
6. odredbu da se dozvola upisuje u Očevidnik okolišnih dozvola.

(2) U dozvoli se određuju sljedeće mjere:

1. tehnike vezane za proces u postrojenju:

- procesne tehnike s definiranjem normalnih i neredovnih uvjeta rada uključujući tehnike kod pokretanja i zaustavljanja postrojenja, kvarova, ispuštanja, trenutačnih zaustavljanja postrojenja te konačnog prestanka rada,
- tehnike kontrole i prevencije onečišćenja uključivo održavanje i praćenje tehnika za sprječavanje emisija u vode i tlo, uslijed gospodarenja otpadom i u vezi s korištenjem opasnih tvari u postrojenju,
- gospodarenje otpadom iz postrojenja,
- opis mjera predviđenih za praćenje emisija u okoliš (monitoring), s metodologijom mjerenja, učestalosti mjerenja i vrednovanjem rezultata mjerenja,

– način uklanjanja postrojenja u skladu s budućom namjenom postrojenja,

2. granične vrijednosti emisija za onečišćujuće tvari određene uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona i ostale onečišćujuće tvari (uključujući i odredbe za smanjenje dalekosežnog ili prekograničnog onečišćenja) za:

– industrijske emisije u zrak,

– industrijske emisije u vode, odnosno more,

– industrijske emisije u sustav javne odvodnje,

– industrijske emisije u tlo,

– industrijske emisije buke,

3. mjere koje se primjenjuju izvan postrojenja (ako je potrebno, primjerice: zaštita prirode),

4. obveze izvještavanja javnosti i nadležnih tijela o rezultatima praćenja industrijskih emisija i drugim podacima s kojima se može provjeriti usklađenost s utvrđenim tehnikama iz dozvole sukladno ovome Zakonu.

(3) Granične vrijednosti iz stavka 2. podstavka 2. ovoga članka mogu se dopuniti ili zamijeniti jednakovrijednim parametrima ili tehničkim mjerama, koje osiguravaju jednaku razinu zaštite okoliša.

(4) U slučaju kada se utvrde različite granične vrijednosti emisija od onih koje ne prelaze razine emisije koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama, vremenska razdoblja i referentni uvjeti, te rezultati praćenja tih emisija, moraju biti istovjetni vremenskim razdobljima i referentnim uvjetima, te rezultatima praćenja emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama.

(5) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, operater je dužan dostaviti Agenciji sažetak rezultata praćenja emisije koji omogućava usporedbu s razinama emisije koje su povezane s NRT-om, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(6) Ako standardi kakvoće okoliša zahtijevaju strože uvjete kakvoće okoliša od onih koji se mogu postići primjenom NRT-a, odnosno uvjeta propisanih posebnim propisima, u okolišnu dozvolu se moraju uključiti dodatne mjere. Te mjere ne smiju dovesti u pitanje ostale mjere koje se mogu poduzimati s ciljem poštivanja zahtijevanih standarda kakvoće okoliša.

(7) Za postrojenja koja su prema Zakonu o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji dobila prijelazne rokove, uz tehnike propisane u okolišnoj dozvoli navode se i rokovi primjene navedenih tehnika.

Temeljno izvješće i zatvaranje postrojenja na određenoj lokaciji

Članak 111.

(1) Ministarstvo okolišnom dozvolom utvrđuje uvjete u svezi zatvaranja postrojenja kako bi se osigurala sukladnost vezano za obveze operatera prema odredbama ovoga članka u vezi s konačnim prestankom aktivnosti u postrojenju na odgovarajućoj lokaciji.

(2) Kada djelatnost koja se obavlja u postrojenju uključuje uporabu, proizvodnju ili ispuštanje opasnih tvari u smislu ovoga Zakona, te može prouzročiti onečišćenja tla i podzemnih voda, operater je dužan izraditi i dostaviti Ministarstvu Temeljno izvješće prije ishoda okolišne dozvole, odnosno njezinih izmjena i dopuna.

(3) Temeljno izvješće sadrži podatke potrebne za utvrđivanje stanja tla i podzemnih voda, kako bi se mogla izraditi količinska usporedba sa stanjem tijekom i nakon konačnog prestanka djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Obvezni dio sadržaja temeljnog izvješća određuje Vlada uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Nakon konačnog prestanka aktivnosti, operater je dužan procijeniti stanje onečišćenja tla i podzemnih voda uzrokovano opasnim tvarima koje je postrojenje koristilo, proizvelo ili ispuštalo. Ako je postrojenje uzrokovalo značajno onečišćenje tla ili podzemnih voda opasnim tvarima u usporedbi sa stanjem koje je utvrđeno u Temeljnog izvješću, operater je dužan poduzeti potrebne mjere za otklanjanje tog onečišćenja kako bi se lokacija vratila u stanje utvrđeno tim izvješćem vodeći računa o tehničkoj izvodivosti takvih mjera.

(6) Ukoliko u slučaju iz stavka 5. ovoga članka onečišćenje tla i podzemnih voda predstavlja značajan rizik za zdravlje ljudi ili za okoliš kao rezultat dozvoljenih aktivnosti koje je operater provodio prije nego što je okolišna dozvola za postrojenje prvi put izmijenjena i/ili dopunjena, odnosno izdana nova okolišna dozvola, operater je dužan poduzeti bez odgađanja, potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja nađenih opasnih tvari, uzimajući u obzir stanje lokacije iz članka 99. stavka 3. podstavka 5. ovoga Zakona.

(7) Kada operater nema obvezu izrade Temeljnog izvješća iz stavka 2. ovoga članka, dužan je, nakon konačnog prestanka aktivnosti u postrojenju, poduzeti potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja opasnih tvari na lokaciji postrojenja, kako bi lokacija, uzimajući u obzir sadašnju ili odobrenu buduću namjenu prestala predstavljati rizik za zdravlje ljudi ili okoliš, zbog onečišćenja tla i podzemnih voda nastalih kao rezultat dozvoljenih aktivnosti, te vodeći računa o stanju lokacije utvrđenoj u skladu sa člankom 99. stavkom 3. podstavkom 4. ovoga Zakona.

(8) Uz uvjete propisane stavkom 2. ovoga članka Temeljno izvješće za postrojenja dužni su izraditi operateri postrojenja koja uključuju opasne tvari prema obvezi izrade Izvješća o sigurnosti iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno obvezi sukladno posebnim propisima kojima se dopušta uporaba, proizvodnja ili ispuštanje opasnih tvari.

(9) Operater je dužan ishoditi suglasnost Ministarstva na Temeljno izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(10) Suglasnost iz stavka 9. ovoga članka nije upravni akt. Sadržaj i način podnošenja zahtjeva za ishođenje suglasnosti propisat će se uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona.

(11) Ako Ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz stavka 10. ovoga članka nije na zakonu osnovan, posebnim će rješenjem zahtjev odbiti.

(12) Protiv rješenja iz stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 114.

(1) Ministarstvo svakih pet godina, po službenoj dužnosti, razmatra, te ukoliko je potrebno, posebnim rješenjem mijenja i/ili dopunjava, okolišnu dozvolu, a osobito kada:

- je onečišćenje koje uzrokuje postrojenje takvog značaja da je potrebno razmotriti granične vrijednosti industrijskih emisija utvrđene izdanom okolišnom dozvolom i u svrhu učinkovite zaštite okoliša utvrditi nove granične vrijednosti emisija,
- bitne promjene u NRT-u omogućuju značajno smanjenje emisija, bez nametanja većih troškova,
- sigurnosni uvjeti rada u postrojenju nalažu uporabu drugih raspoloživih i dostupnih tehnika,
- to nalaže usklađivanje sa zakonom, odnosno s europskim i/ili međunarodnim propisima,
- je potrebno usklađenje s novonastalim standardom kakvoće okoliša.

(2) Na zahtjev Ministarstva, operater je dužan dostaviti sve podatke potrebne za ponovno razmatranje uvjeta okolišne dozvole u smislu stavka 1. ovoga članka, uključujući rezultate praćenja industrijskih emisija i ostale podatke koji omogućuju usporedbu rada postrojenja s NRT-om opisanim u primjenjivim zaključcima o NRT-u i s razinama industrijskih emisija koje su povezane s NRT-om.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo mora koristiti podatke nastale praćenjem i/ili utvrđene inspekcijskim nadzorom.

(4) Ministarstvo, po službenoj dužnosti razmatra, te ukoliko je potrebno, posebnim rješenjem mijenja i/ili dopunjuje okolišnu dozvolu u slučaju kada postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o NRT-u, ukoliko razvoj NRT-a omogućava značajno smanjenje industrijskih emisija, odnosno u slučaju iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Na postupak izmjene i dopune okolišne dozvole iz stavka 4. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na podnošenje zahtjeva i postupak izdavanja okolišne dozvole.

(6) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša koja su izdana prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 110/07.).

Članak 115.

(1) U roku od četiri godine od dana objavljivanja odluke o zaključcima o NRT-u na službenim stranicama Europske unije, a koji se odnosi na glavnu djelatnost postrojenja, Ministarstvo po službenoj dužnosti razmatra, i po potrebi posebnim rješenjem mijenja i/ili dopunjava okolišnu dozvolu kojom usklađuje uvjete za rad postrojenja, uređaja za loženje, odnosno postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje otpada s tom odlukom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo primjenjuje nove, odnosno izmijenjene zaključke o NRT-u koji se odnose na postrojenje, objavljene od izvršnosti dozvole, posljednjih izmjena i/ili dopuna, odnosno razmatranja.

(3) Na postupak izmjene i dopune okolišne dozvole iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na podnošenje zahtjeva i postupak izdavanja okolišne dozvole.

Postupanje operatera u slučaju nezgode ili nesreće koja značajno utječe na okoliš

Članak 116.

U slučaju nezgode ili nesreće koja značajno utječe na okoliš operater je dužan:

- bez odgađanja obavijesti Ministarstvo, odnosno tijelo nadležno za pojedinu sastavnicu okoliša
- poduzeti mjere za ograničavanje posljedica za okoliš i za sprječavanje mogućih nezgoda i nesreća;
- poduzeti mjere koje odrede nadležna tijela kako bi se ograničile posljedice za okoliš i spriječile moguće daljnje nezgode ili nesreće.

Postupanje operatera u slučaju nesukladnosti rada postrojenja s okolišnom dozvolom

Članak 117.

(1) U slučaju nesukladnosti rada postrojenja s uvjetima okolišne dozvole operater mora:

- bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo, odnosno tijelo nadležno za pojedinu sastavnicu okoliša,
- bez odgađanja poduzeti mjere potrebne kako bi postrojenje svoj rad uskladilo s okolišnom dozvolom u najkraćem mogućem roku,
- poduzeti sve odgovarajuće dopunske mjere koje Ministarstvo smatra potrebnima kako bi se uskladio rad postrojenja s okolišnom dozvolom.

(2) Ako povreda uvjeta dozvole predstavlja neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili ako prijeti uzrokovanjem neposrednog značajnog štetnog učinka na okoliš postrojenje, postrojenje za izgaranje, postrojenje za spaljivanje otpada, postrojenje za suspaljivanje otpada ili njihovog odgovarajućeg dijela mora prestati s radom do ponovnog postizanja sukladnosti rada prema uvjetima okolišne dozvole.

(3) Uvjeti dozvole, kod čije povrede je potrebno prekinuti rad postrojenja do postizanja ponovne sukladnosti s njima, mogu se utvrditi okolišnom dozvolom.

Obavješćavanje druge države o radu postrojenja

Članak 137.

(1) Ako Ministarstvo procijeni da bi emisije iz postrojenja mogle znatnije utjecati na okoliš u drugoj državi ili ako druga država to zahtijeva, istovremeno s provedbom postupka sudjelovanja javnosti u postupku ishođenja okolišne dozvole za to postrojenje, Ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države obavijest o zahtjevu operatera za ishođenje okolišne dozvole.

(2) Ako država iz stavka 1. ovoga članka obavijesti Ministarstvo da želi sudjelovati u postupku ishođenja okolišne dozvole za postrojenje, Ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države pobliže informacije o podnesenom zahtjevu operatera te određuje rok za dostavljanje mišljenja.

(3) Po provedenom postupku ishođenja okolišne dozvole za postrojenje, Ministarstvo dostavlja državi iz stavka 1. ovoga članka obavijest o donesenom rješenju glede zahtjeva operatera u tom postupku.

(4) Sadržaj obavijesti iz stavka 3. ovoga članka propisat će se uredbom iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona.

Priznavanje pravnog interesa osobama zainteresirane javnosti

Članak 167.

(1) Da ima vjerojatan pravni interes u postupcima uređenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti smatrat će se svaka fizička i pravna osoba koja zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i utjecaja zahvata može, u skladu sa zakonom, dokazati da joj je narušeno pravo.

(2) Podrazumijeva se da ima dovoljan (vjerojatan) pravni interes u postupcima uređenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti i udruga civilnog društva koja djeluje na području zaštite okoliša ako:

– je registrirana sukladno posebnim propisima o udrugama te da joj je statutom kao cilj određena zaštita i unaprjeđenje okoliša, uključujući i zaštitu ljudskog zdravlja i zaštitu ili racionalno korištenje prirodnih dobara,

– je registrirana u smislu podstavka 1. ovoga stavka najmanje dvije godine prije nego je započeo postupak tijela javne vlasti o zahtjevu povodom kojega iskazuje svoj pravni interes, te ako dokaže da je u tom razdoblju aktivno sudjelovala u aktivnostima vezanim za zaštitu okoliša na području grada ili općine gdje ima registrirano sjedište sukladno svojem statutu.

Djelatnosti opasne po okoliš

Članak 173.

(1) Šteta u okolišu i prijeteca opasnost od štete mogu nastati uslijed obavljanja djelatnosti koja predstavlja rizik za okoliš i za ljudsko zdravlje (u daljnjem tekstu: opasna djelatnost).

(2) Opasne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka u smislu odgovornosti za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete smatraju se opasnim zbog načina na koji se njima upravlja, proizvodi ili zbog tvari ili sredstava koja se u njima koriste.

(3) Djelatnosti koje se smatraju opasnim za okoliš i/ili ljudsko zdravlje u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka, kriterije prema kojima se procjenjuje prijeteca opasnost i utvrđuje šteta u okolišu, najprikladnije mjere za otklanjanje štete u okolišu, njihovu svrhu i način odabira, način otklanjanja štete u okolišu (uključujući posebne uvjete glede pojedinih sastavnica okoliša, zaštićenih vrsta i prirodnih staništa), te način specificiranja troškova vezano za utvrđivanje i otklanjanje prijeteca opasnosti i štete u okolišu, te druga pitanja s tim u vezi, pobliže uređuje Vlada uredbom.

(4) Šteta u okolišu i prijeteca opasnost od štete uzrokovana zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama i/ili prirodnim staništima prema posebnom propisu (u daljnjem tekstu: zaštićene vrste) nastaje i uslijed obavljanja ostalih djelatnosti osim onih navedenih u uredbi iz stavka 1. ovoga Zakona.

Odgovornost za štetu u okolišu

Članak 177.

(1) Operater koji obavlja opasnu djelatnost odgovara za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete osim ako, u skladu s ovim Zakonom, dokaže da opasna djelatnost nije bila uzrok štete u okolišu odnosno prijeteca opasnosti.

(2) Operater odgovara za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete i u slučaju kada obavlja djelatnost koja se ne smatra opasnom djelatnošću kako je određeno uredbom iz članka 173. stavka 3. ovoga članka, a u obavljanju te djelatnosti ne otklanja opasnosti i ne sprječava nastanak štete u okolišu.

(3) Za štetu u okolišu i/ili prijetecu opasnost od štete odgovoran je operater koji je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućio onečišćavanje okoliša, odnosno prijetecu opasnost od štete.

Vrste odgovornosti

Članak 178.

(1) Operater koji obavlja opasnu djelatnost u smislu članka 173. stavka 1. ovoga Zakona odgovara po načelu objektivne odgovornosti (uzročnosti).

(2) Operater iz članka 173. stavka 4. ovoga Zakona za prouzročenu štetu u okolišu i/ili prijeteću opasnost od štete odgovara po načelu krivnje ili nemarnog djelovanja.

Izuzeća od odgovornosti

Članak 180.

(1) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona nije odgovoran za štetu u okolišu ako dokaže da je šteta nastala:

- kao posljedica prirodne pojave nepredvidivog i neizbježnog obilježja, koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti,
- kao posljedica ratnog stanja ili drugog oružanog neprijateljstva,
- djelovanjem treće osobe iako su poduzete primjerene mjere sigurnosti,
- iz pridržavanja obvezne naredbe ili upute koja je potekla od javne vlasti, izuzev naredbe ili upute dane nakon emisije ili iznenadnog događaja prouzročenog vlastitom djelatnošću operatera.

(2) U slučajevima iz stavka 1. podstavaka 3. i 4. ovoga članka operater ima pravo na povrat troškova djelovanja na otklanjanju štete u okolišu.

(3) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona oslobađa se obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete u okolišu ako dokaže da u obavljanju djelatnosti nije djelovao namjerno ili iz nepažnje te da je šteta nastala:

- emisijom ili događajem koji je izrijeком dopušten odgovarajućim aktom,
- emisijom ili djelatnošću ili načinom korištenja određenog proizvoda tijekom određene djelatnosti za koju dokaže da se na temelju stanja znanstvenih i tehničkih saznanja u trenutku nastanka štete nije smatralo vjerojatnim da će prouzročiti štetu u okolišu.

(4) Preventivne mjere i mjere otklanjanja nastalih šteta u okolišu kao i mjere obavješćivanja koje poduzima nadležno tijelo ne dovode u pitanje odgovornost operatera za prijeteću opasnost od štete i nastalu štetu u okolišu.

Članak 181.

(1) Ukoliko operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, uslijed određenih slučajnih i nepredvidivih okolnosti, opasnom djelatnošću prouzroči štetu u okolišu, smatrat će se da je šteta prouzročena zbog tih slučajnih i nepredvidivih okolnosti.

(2) Ukoliko operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona dokaže da šteta u smislu stavka 1. ovoga članka nije prouzročena njegovom djelatnošću ili ako dokaže da je šteta prouzročena djelatnošću druge pravne ili fizičke osobe, ili da je šteta nastala zbog nekih drugih okolnosti, isključuje se odgovornost operatera.

Obveza poduzimanja preventivnih mjera i obavještanja

Članak 183.

(1) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona koji djelovanjem ili propustom djelovanja u obavljanju djelatnosti prouzroči prijetecu opasnost od štete, obvezan je bez odgađanja poduzeti mjere sprječavanja, odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

(2) Pod mjerama sprječavanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se svako djelovanje i mjera koja se poduzima kao reagiranje na događaj, radnju ili propust koji su izazvali prijetecu opasnost od štete odnosno onečišćavanja, a u cilju sprječavanja nastanka štete u okolišu ili njihovog svođenja na najmanju moguću mjeru.

(3) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona prema potrebi i kad god usprkos poduzetim preventivnim mjerama neposredna opasnost od štete u okolišu nije otklonjena, mora bez odgađanja obavijestiti nadležna tijela o svim bitnim aspektima stanja.

Žurni postupci

Članak 187.

(1) Ukoliko operater nije u mogućnosti bez odgađanja žurno provesti sve mjere za sprječavanje i ograničavanje štete u okolišu, radi nužnog ograničavanja daljnjeg štetnog djelovanja postrojenja na okoliš, nadležna tijela će, putem treće osobe, na trošak i odgovornost operatera, provesti sve mjere za sprječavanje i ograničavanje nastanka daljnjih šteta.

(2) Nadležna tijela mogu mjere iz stavka 1. ovoga članka provesti putem treće osobe, na trošak i odgovornost operatera i kada operater to ne učini u određenom mu roku.

(3) Ovlaštenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obuhvaća i privremeno ograničavanje rada, a kada je to nužno i zaustavljanje rada operatera.

Prijava štete u okolišu

Članak 191.

(1) Javnost koja je pogođena i/ili će vjerojatno biti pogođena štetom u okolišu uključujući i zainteresiranu javnost mogu nadležnom tijelu podnijeti prijavu štete u okolišu i/ili prijetecu opasnosti od štete. Uz prijavu se prilažu odgovarajući dokazi o postojanju štete u okolišu i/ili prijetecu opasnosti od štete.

(2) Po prijavi štete u okolišu ili prijetecu opasnosti od štete inspekcijske službe nadležnog tijela obaviti će očevid na lokaciji na koju se odnosi prijava.

(3) Nadležno tijelo o podnesenoj prijavi štete u okolišu i/ili prijetecu opasnosti od štete odlučuje rješenjem.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Obveza naknade troškova i štete

Članak 199.

(1) Operater iz članka 177. ovoga Zakona podmiruje sve troškove u vezi s poduzimanjem mjera za uklanjanje prijeteće opasnosti od štete, odnosno saniranje štete u okolišu, prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Ukoliko se utvrdi da je operater iz članka 177. ovoga Zakona prema ovom Zakonu odgovoran za štetu u okolišu i/ili prijeteću opasnost od štete, tada je operater sukladno postavljenom zahtjevu za naknadu troškova i sanacije štete obavezan nadoknaditi:

- troškove procjene štete,
- troškove utvrđivanja mjera za sanaciju okoliša u postupku izrade i odobravanja sanacijskog programa,
- troškove povrata okoliša u stanje prije nastanka štete ako je takav povrat moguć, odnosno troškove sanacije posljedica štete u okolišu, troškove kompenzacijskih mjera,
- troškove provedbe mjera otklanjanja prijeteće opasnosti od šteta,
- troškove provedbe mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete u okolišu,
- troškove nadzora provedbe mjera,
- sve druge nepredviđene troškove nastale uslijed provedbe mjera otklanjanja štete.

(3) Ako se šteta u okolišu ne može sanirati odgovarajućim mjerama, operater koji je prouzročio štetu odgovoran je za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

(4) Vrijednost naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra.

(5) Ako se vrijednost iz stavka 3. ovoga članka ne može utvrditi prikladnim ekonomskim metodama, nadležni sud će utvrditi visinu naknade uzimajući u obzir potrebne troškove sanacije, rizik koji djelatnost znači za okoliš, stupanj odgovornosti i korist stečenu nanošenjem štete u okolišu.

Rok za zastaru naplate troškova sanacije štete ili otklanjanje prijeteće opasnosti od štete

Članak 202.

(1) Nadležno tijelo ima pravo pokrenuti postupak za naplatu troškova protiv operatera ili, ako je primjereno, treće strane koja je uzrokovala štetu ili neposrednu opasnost od štete u vezi s mjerama poduzetima na temelju ovoga Zakona u roku pet godina od dana kada su te mjere provedene ili je utvrđena odgovornost operatera ili treće strane.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka započinje teći od dana poduzetih mjera, odnosno od dana utvrđenja odgovornosti operatera ili treće strane.

Obveza osiguranja raspoloživih sredstava za naknadu štete

Članak 205.

(1) Operater iz članka 177. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona obvezan je osiguranjem kod osiguravatelja u skladu sa zakonom ili na drugi primjeren način sukladno zakonu osigurati raspoloživa sredstva za naknadu možebitne štete nanesene okolišu odnosno za otklanjanje prijeteeće opasnosti od štete.

(2) Posebnim zakonom mogu se urediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćivanjem okoliša.

Obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Članak 224.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode državni službenici u Ministarstvu raspoređeni na radna mjesta s ovlastima obavljanja inspekcijskog nadzora zaštite okoliša, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Inspekcijski nadzor u području okoliša provode i druge inspekcije nadležne prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš.

(3) Zajednički inspekcijski nadzor inspekcije zaštite okoliša, te inspekcija nadležnih prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš provodi se u koordiniranom inspekcijskom nadzoru na način kako je to određeno ovim Zakonom.

(4) Nadzor proizvođača, odnosno osobe koja stavlja proizvod na tržište vezano za označavanje proizvoda i ambalaže te zaštite potrošača iz članka 219. ovoga Zakona obavlja tržišni inspektor Ministarstva gospodarstva.

Planiranje inspekcijskog nadzora

Članak 227.

(1) Inspektori provode nadzor u skladu s godišnjim planom rada i programom rada inspekcije zaštite okoliša, koji se usklađuju s godišnjim planovima i programima rada drugih inspekcija radi provođenja koordiniranih inspekcijskih nadzora.

(2) Plan rada inspekcije zaštite okoliša uključuje:

- opću procjenu značajnih pitanja zaštite okoliša,
- geografsko područje obuhvaćeno planom rada inspekcije,

- registar postrojenja obuhvaćenih planom rada,
- postupke za sastavljanje programa redovnih inspekcijskih nadzora,
- postupke za provedbu izvanrednih, nerutinskih inspekcijskih nadzora,
- odredbe o suradnji između različitih inspekcijskih tijela, gdje je potrebno.

(3) Plan rada inspekcije zaštite okoliša temelji se na učestalosti nadzora postrojenja ili područja postrojenja na temelju procjene negativnog utjecaja postrojenja na okoliš, bilo da se radi o objektivnim razlozima temeljem određenih pokazatelja i/ili subjektivnim razlozima odnosno percepciji javnosti, općoj procjeni značajnih predmetnih pitanja zaštite okoliša, kontinuitetu sustavnih nadzora, mogućim akcidentnim utjecajem postrojenja na okoliš, primjeni i unaprjeđivanju mjera za zaštitu okoliša od strane objekata nadzora te planu usavršavanja inspektora zaštite okoliša.

(4) Godišnji plan koordiniranih inspekcijskih nadzora temelji se na sustavnoj procjeni rizika koji predmetno postrojenje ili područje postrojenja predstavlja za zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš. Nadzor postrojenja ili područja postrojenja koja predstavljaju najveći rizik za zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš planira se jednom godišnje, a nadzor postrojenja ili područja postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik za zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš planira se jednom u tri godine.

(5) Godišnji plan rada inspekcije zaštite okoliša se objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

(6) Ministar će sporazumno s ministrom obrane odrediti sadržaj i način obavljanja poslova inspekcijskog nadzora zaštite okoliša objekata i prostora koji služe za potrebe Ministarstva obrane.

(7) Ministar će sporazumno s čelnicima središnjih tijela državne uprave nadležnim za more, poljoprivredu, stočarstvo, veterinarstvo, šumarstvo, vodno gospodarstvo, rudarstvo, zaštitu od požara, zaštitu na radu, zdravstvo, prostorno uređenje, gradnju, posude pod tlakom, elektroenergetsku opremu te zaštitu i spašavanje odrediti sadržaj i način suradnje u provedbi koordiniranih inspekcijskih nadzora u okviru djelokruga inspekcijskih službi koje se odnose na područje okoliša.

(8) Izvanredni, nerutinski inspekcijski nadzori, odnosno koordinirani inspekcijski nadzor postrojenja obveznika ishođenja okolišne dozvole provode se u slučaju kako bi se prije izdavanja, ponovnog razmatranja ili izmjena i dopuna okolišne dozvole, ispitale ozbiljne pritužbe vezane uz okoliš, ozbiljne nesreće i nezgode vezane uz okoliš i nepoštivanje uvjeta određenih okolišnom dozvolom.

(9) Izvanredni, inspekcijski nadzori, odnosno koordinirani inspekcijski nadzor područja postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati velike nesreće provode se kako bi se što prije ispitale ozbiljne pritužbe, velike nesreće, industrijske nesreće, izbjegnute nesreće, iznenadni i drugi događaji i nesukladnosti vezane uz to područje postrojenja.

Predmet inspekcijskog nadzora

Članak 228.

(1) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobe koje su obvezne provoditi mjere i aktivnosti zaštite okoliša, ispunjavanje uvjeta i način rada nadziranih osoba, obavlja izravan uvid u opće i pojedinačne akte, te poduzima mjere određene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, kada to utvrdi potrebnim u cilju sprječavanja i smanjivanja onečišćenja te uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša.

(2) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobito:

- provedbu mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš,
- usklađenost primijenjenih tehnika u radu postrojenja i rada postrojenja s uvjetima određenim okolišnom dozvolom,
- značajne promjene u radu ili rekonstrukcije postrojenja,
- provedbu obveza operatera u vezi izrade i provedbe mjera i aktivnosti iz Izvješća o sigurnosti,
- ispunjavanje propisanih uvjeta, aktivnosti i sigurnosnih mjera sukladno izdanim suglasnostima na Izvješće o sigurnosti,
- provedbu obveza operatera u vezi s izradom i provođenjem Politike sprječavanja velikih nesreća,
- dostavljanje propisanih podataka i izvješća za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša,
- dostavljanje izvješća o provedenom praćenju stanja okoliša,
- vođenje očevidnika o stanju okoliša i dostavljanje podataka za registar onečišćivača,
- izradu, provedbu i praćenje učinaka mjera iz sanacijskog programa,
- ispunjavanje propisanih uvjeta ovlaštenika za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša,
- primjenu standarda kakvoće okoliša, odnosno tehničkih standarda zaštite okoliša za određene proizvode, postrojenja, pogone ili uređaje, opremu i proizvodne postupke koji mogu prouzročiti rizik ili opasnost za okoliš,
- propisno korištenje znaka zaštite okoliša za proizvode, procese ili usluge,
- provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora iz područja zaštite okoliša.

(3) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je obavezan sastaviti zapisnik.

(4) Nadzor postrojenja za koje je propisana obveza pribavljanja okolišne dozvole te područja postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati velike nesreće

inspektori zaštite okoliša obavljaju i u koordiniranom inspekcijskom nadzoru prema godišnjem planu koordiniranih nadzora sukladno sporazumu iz članka 227. stavka 7. ovoga Zakona.

(5) Izvješće o obavljenom koordiniranom inspekcijskom nadzoru dostavlja se nadziranoj osobi u roku dva mjeseca od obavljenog nadzora, a sadrži podatke o utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim mjerama.

Članak 262.

(1) Novčanom kaznom od 300.000,00 do 900.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne ishodi okolišnu dozvolu u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 95. stavak 2.),

2. pri radu postrojenja ne poduzme sve, ili propusti poduzeti neku od mjera radi sprječavanja onečišćenja (članak 96.),

3. u svrhu izvršavanja obveza iz članka 121. stavka 3. ovoga Zakona ne utvrdi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama, odnosno količinama koje su veće od dopuštenih i o tome na propisani način ne obavijesti Ministarstvo (članak 121. stavak 3.),

4. u postrojenju obavlja djelatnosti koje uključuju prisutnost opasnih tvari, a nije ishodila suglasnost na Politiku sprječavanja velikih nesreća, odnosno suglasnost na Izvješće o sigurnosti (članak 124. stavci 1., 2. i 3.),

5. ne postupi u skladu s odredbom članka 127. stavka 1. ovoga Zakona (članak 127. stavak 1.),

6. ne ishodi novu suglasnost na Politiku sprječavanja velikih nesreća, odnosno suglasnost na Izvješće o sigurnosti (članak 127. stavak 2.),

7. u slučaju velike nesreće ne postupi u skladu s odredbama članka 129. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona (članak 129.),

8. ne sanira štetu u okolišu i ne otkloni prijeteću opasnost od štete iz članka 173. stavka 1. ovoga Zakona (članak 182. stavak 1.),

9. ne sanira prouzročenu štetu u okolišu i ne otkloni prijeteću opasnost od štete iz članka 173. stavka 4. ovoga Zakona (članak 182. stavak 2.),

10. svojim djelovanjem ili propustom djelovanja prouzroči opasnost za okoliš, odnosno onečišćivanje okoliša, a bez odgađanja ne poduzme mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 183. stavak 1.),

11. u slučaju nastanka štete u okolišu :

– bez odgađanja ne obavijesti tijelo nadležno sukladno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju,

– ne poduzme sve provedive aktivnosti i mjere za trenutačni nadzor, ograničavanje, otklanjanje i ostale potrebne radnje za stavljanje uzročnika štete pod kontrolu u cilju sprječavanja daljnjih šteta na okolišu i opasnosti za ljudsko zdravlje,

– ne poduzme nužne mjere otklanjanja štete sukladno uredbi iz članka 173. stavka 3. ovoga Zakona (članak 186. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 kuna.